

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Det foreslås, at gennemføre en lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven).

Hidtil har regler om hvidvask alene været reguleret ved anordning for Grønland af lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask (anordningen) og alene været gældende for finansielle virksomheder, som ikke er et selvstyreanliggende. Anordningen gennemførte den daværende danske hvidvasklov (lov nr. 348 af 9. juni 1993) i Grønland. Den danske hvidvasklov var en implementering af hvidvaskdirektiv nr. 91/308/ØEF.

Danmark fik i 2006 en ny hvidvasklov (se seneste lovbekendtgørelse nr. 806 af 06/08/2009), som opfylder dele af direktivet om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme – det 3. hvidvaskdirektiv (herefter benævnt »direktivet« (nr. 2005/60/EF)). Loven omfatter også forebyggende foranstaltninger mod finansiering af terrorisme og anvendelsesområdet er udvidet til også at omfatte andre personer og virksomheder end finansielle virksomheder.

Da anordningen for Grønland af lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask kun gælder for de finansielle virksomheder, når deres virksomhed ikke er et selvstyreanliggende, er det iflg. Financial Action Task Force on Money Laundering (FATF) og EU-kommissionen nødvendigt, at Grønlands Selvstyre supplerer den eksisterende rigslovgivning på området ved selvstændigt, at indføre forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme.

Der er med forslaget ikke tiltænkt en ændring i forholdet mellem Grønland og Danmark omkring organiseringen af tilsynet med det finansielle område.

Den foreslåede lov er forbundet med kriminalloven for Grønland som en særlov der kriminaliserer de uagtsomme (indirekte) handlinger i forbindelse med finansiering af terror, som for de forsætlige (direktes) vedkommende, er kriminaliseret i kriminallovens § 30 om finansiering af terrorvirksomhed.

FATF er et samarbejdsorgan etableret af G7-landene i 1989. Organisationen har ca. 40 medlemmer, deriblandt Danmark, som har til formål at bekæmpe hvidvaskning af

penge og skatteunddragelse, og udarbejder derudover anbefalinger til krigen mod terror på det finansielle område.

Lovforslaget gennemfører således den seneste danske hvidvasklov i Grønland for de virksomheder, som er reguleret af Grønlands Selvstyre. Lovforslagets formål er at indføre skærpede krav til de forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og terrorfinansiering, der i dag fremgår af anordningen. Dette sker som led i den fortsatte indsats med bekæmpelsen af hvidvask og terrorfinansiering.

For at sikre, at de forebyggende foranstaltninger anvendes på alle relevante områder, omfatter lovforslagets anvendelsesområde virksomheder og personer, der erhvervsmæssigt udøver virksomhed med valutaveksling eller finansiell leasing og udlånsvirksomhed, ejendomsmæglere, og udbydere af tjenesteydelser til virksomheder. Sidst nævnte begreb er defineret i § 3, nr. 5 og omfatter bl.a. personer og virksomheder, der stiller hjemstedsadresse eller anden lignende kontaktadresse til rådighed for en virksomhed (f.eks. kontorhoteller). Endvidere er der forhandlere af genstande foreslået et forbud mod at modtage kontantbetalinger på 100.000 kr. eller derover (kontantforbuddet).

Lovforslaget stiller på visse punkter skærpede krav til de regulerede virksomheder og personers kendskab til deres kunder. Dette gælder navnlig kendskab til virksomheders fysiske ejerkreds med kontrollerende indflydelse samt øget opmærksomhed overfor de såkaldte politisk udsatte personer. Samtidig undtager forslaget dog fra kravene til kundekendskab i forhold til nærmere opregnede kunder og produkter. Lovforslagets krav til kundekendskab anlægger således en mere risikobaseret tilgangsvinkel end den gældende lov.

Endvidere foreslås der en underretningspligt, således at de regulerede virksomheder og personer skal underrette Hvidvasksekretariatet ved mistanke om, at en transaktion har tilknytning til overtrædelse af kriminalloven og hvis de regulerede har mistanke om, at en transaktion har tilknytning til overtrædelse af særlovgivningen. Underretningspligten begrænses med lovforslaget til overtrædelser, der kan foranstalles med fængsel i over 1 år.

Endeligt indfører lovforslaget krav om en hvidvasktilsyn med en de personer og virksomheder, der er omfattet af loven. Som led i dette tilsyn stiller forslaget samtidig krav om registrering af de af lovforslaget omfattede personer og virksomheder, som samtidig bliver underlagt krav om, at ledelsen ikke må være dømt for et forhold, som kan foranstalles, som indebærer en risiko for, at hvervet eller stillingen ikke kan varetages på betryggende vis.

I direktivet er indarbejdet store dele af de reviderede anbefalinger til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering, som FATF har vedtaget i juni 2003. Danmarks medlemskab af FATF omfatter også Grønland, som derfor er forpligtet til at efterleve de omtalte anbefalinger. Direktivet ophæver de to foregående hvidvaskdirektiver, der er gennemført i anordningen. Derudover gennemfører lovforslaget bestemmelser fra FATF's særlige anbefalinger til bekæmpelse af

terrorfinansiering, der blev vedtaget i forbindelse med terrorangrebene 11. september 2001.

Bekæmpelse af finansiering af terrorisme

Danmark har underskrevet FN-konventionen fra 1999 til bekæmpelse af finansiering af terrorisme den 25. september 2001. Ifølge FN-konventionen pålægges finansielle virksomheder og andre virksomheder, der er involveret i finansielle transaktioner, en forpligtelse til at indberette alle komplicerede og usædvanlige store transaktioner og usædvanlige transaktionsmønstre, som ikke har noget tilsyneladende økonomisk eller lovligt formål til de kompetente myndigheder i landet.

Endvidere er der i henhold til FN's Sikkerhedsråds anti-terror resolution (1373) pligt til, at staterne forbyder, at der stilles finansielle midler til rådighed for personer, som begår eller har til hensigt at begå eller deltage i udførelsen af terrorhandlinger.

Foranstaltninger mod terrorfinansiering bliver gennemført i den ny anordning, som bl.a. omfatter situationer, hvor der er mistanke om, at lovlige midler formidles til terrorvirksomhed (sortvask). I modsætning til de situationer, hvor der er mistanke om hvidvask, må de af loven omfattede personer og virksomheder ved mistanke om terrorfinansiering kun gennemføre transaktioner fra den aktuelle konto eller person efter aftale med Hvidvasksekretariatet.

FATF's reviderede anbefalinger og det 3. hvidvaskdirektiv

Financial Action Task Force on Money Laundering er et mellemstatsligt samarbejde, der blev etableret i 1989 på initiativ af G-7 landene. Formålet er at udvikle og fremskynde tiltag mod hvidvask af penge og terrorfinansiering. Kongeriget Danmark har været medlem af samarbejdet siden etableringen.

FATF har som led i den øgede indsats mod terrorfinansiering og som en opfølgning på sine særlige anbefalinger til bekæmpelse af terrorisme fra 2001, revideret sine 40 anbefalinger i juni 2003. I dag omfatter disse anbefalinger ikke alene foranstaltninger mod hvidvask men også foranstaltninger mod finansiering af terrorisme.

Revideringen af anbefalingerne bygger navnlig på FATF's erfaringer med udviklingen af nye tendenser indenfor hvidvask og terrorfinansiering. Således er der i anbefalingerne særligt sat fokus på brugen af juridiske personer og andre retlige arrangementer til at skjule den reelle ejer af ulovlige midler m.v. Revideringen af de 40 anbefalinger har derfor navnlig betydet mere detaljerede krav til kundekendskab.

Direktivet indarbejder store dele af FATF's 40 reviderede anbefalinger, således at disse internationale standarder bliver ensartet gennemført i EU. Ved udarbejdelsen af både 1. og 2. hvidvaskdirektiv har det været målet, at direktiverne skulle harmonere med de internationale standarder på området, herunder særligt FATF's anbefalinger. Direktivet er således også en følge af revideringen af FATF's 40 anbefalinger i juni 2003.

2. Lovforslagets indhold

Lovens anvendelsesområde

Lovforslagets anvendelsesområde er i det væsentligste en videreførelse af anvendelsesområdet i anordningen. I forhold til den gældende anordning gennemføres der krav for virksomheder, som er reguleret af selvstyret. Den nugældende anordning bliver også revideret, og vil også omfatte flere personer og virksomheder end hidtil. For at sikre, at de forebyggende foranstaltninger anvendes på alle relevante områder, omfatter lovforslagets anvendelsesområde virksomheder og personer, der erhvervsmæssigt udøver virksomhed med valutaveksling, finansiel leasing og udlånsvirksomhed, ejendomsmæglere, og udbydere af tjenesteydelser til virksomheder. Sidst nævnte begreb er defineret i § 3, nr. 5 og omfatter bl.a. personer og virksomheder, der stiller hjem stedsadresse eller anden lignende kontaktadresse til rådighed for en virksomhed (f.eks. kontorhoteller).

Med det formål at lette de administrative byrder, er forhandlere af genstande undtaget fra lovens krav om kundelegitimation, opbevaring af oplysninger m.v., ved modtagelse af kontantbeløb på 100.000 kr. eller derover. Det foreslås i stedet at indføre et forbud mod, at forhandlere af genstande modtager kontantbetalinger på 100.000 kr. eller derover.

Krav til kundekendskab

Som følge af direktivet samt FATF's anbefalinger indfører lovforslaget skærpede krav til de af loven omfattede virksomheder og personers kendskab til deres kunder. Ud over krav om legitimation af kunden medfører dette navnlig krav om øget kendskab til en kundes fysiske ejerkreds med kontrollerende indflydelse (reelle ejere), såfremt kunden er en virksomhed. Endvidere skal de af forslaget omfattede personer og virksomheder indhente oplysninger om formålet med forretningsforbindelsen samt omfanget heraf, ligesom kundeforholdet løbende skal overvåges. Lovforslaget giver dog også mulighed for at foretage legitimationsproceduren ud fra en risikovurdering, således at der ikke i alle tilfælde stilles de samme krav til kundekendskabet.

I visse tilfælde stiller lovforslaget særligt skærpede krav til kundekendskabet ud fra en vurdering af, at der i disse tilfælde er en særlig risiko for hvidvask eller terrorfinansiering. Det skærpede krav gælder blandt andet over for kunder, som er bosiddende i udlandet og bestrider eller har bestredet højere politiske poster, eller er eller har været højerestående militærpersoner. Disse benævnes i lovforslaget som politisk udsatte personer.

Lovforslaget indeholder desuden mulighed for at undtage fra kravene til kundekendskab i forhold til nærmere opregnede kunder, produkter og transaktioner, hvor risikoen for hvidvask og terrorfinansiering vurderes at være lille. Endvidere giver lovforslaget mulighed for, under særlige betingelser, at benytte sig af identitetsoplysninger m.v., der er indhentet af tredjemand.

Både de særligt skærpede krav til kundekendskab samt muligheden for at undtage fra kravene til kundekendskab er en følge af direktivet og FATF's anbefalinger.

Opmærksomheds- og underretningspligt

Lovforslaget pålægger de af loven omfattede personer og virksomheder en generel opmærksomhedspligt. Pligten består i, at de af lovforslaget omfattede virksomheder og personer skal vurdere usædvanlige transaktioner m.v. i et hvidvask- eller terrorfinansieringsperspektiv. Dette medfører, at de af loven omfattede virksomheder og personer generelt skal være opmærksomme på kunders aktiviteter, som på grund af deres særlige karakter menes at kunne have tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme.

I tilfælde af en konkret mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering er underretningspligten for de af loven omfattede personer og virksomheder endvidere udvidet til både at omfatte mistanke om, at midler stammer fra en overtrædelse af kriminalloven samt af særlovgivningen. Underretningspligten er med lovforslaget begrænset til de tilfælde, hvor mistanken vedrører en lovovertrædelse, der kan foranstaltes med fængsel i over et år.

Ændringerne er en følge af direktivet og FATF's anbefalinger.

Tilsyn samt registrering af virksomheder

Lovforslaget indfører krav om hvidvasktilsyn med samtlige personer og virksomheder omfattet af loven med det formål at sikre, at de pågældende overholder kravene i loven. Som led i kravet om tilsyn stiller lovforslaget tillige krav om registrering af virksomhederne. I forbindelse med kravet om registrering af virksomheder stilles der samtidig krav om, at ledelsen i disse virksomheder ikke må være dømt for et forhold, som kan foranstaltes og som indebærer en risiko for, at hvervet eller stillingen ikke kan varetages på betryggende vis.

Ændringerne er en følge af direktivet og FATF's anbefalinger.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Der vurderes kun at være ubetydelige økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige. Omkostninger som følge af vedligeholdelse af register og sagsbehandling af eventuelle klagersager forventes afholdt inden for den eksisterende ramme. I det forslaget ikke tilsigter en ændring i organiseringen mellem Grønland og Danmark ved tilsynet på det finansielle område berøres bloktilskuddet ikke af forslaget.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Der vurderes kun at være tale om meget begrænsede økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne:

Forslaget vurderes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljø- og naturmæssige konsekvenser:

Forslaget vurderes ikke at have miljø- og naturmæssige konsekvenser

7. Forholdet mellem Rigsfællesskabet og Selvstyret

Forslaget harmoniserer Selvstyrets lovgivning med Rigsfællesskabets.

8. Høring af myndigheder og organisationer

Det fremsatte forslag har været i høring hos:

Kanukoka, Grønlands Arbejdsgiverforening, Grønlands Landsret, Deloitte, Grønlands Revisionskontor, GrønlandsBanken, Nuuk Sparbank, If Forsikring Grønland, Codan Forsikring Grønland, PFA Soraarneq og Finanstilsynet.

Der er kun indkommet to høringssvar, med kommentarer vedr. enkelte sproglige præciseringer. Disse er indarbejdet.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til kapitel 1

Til § 1

Bestemmelsen i § 1 fastlægger lovens anvendelsesområde. Bestemmelsen gennemfører direktivets artikel 2, jf. artikel 3 (1) og (2).

I lovforslaget fremgår det, hvilke virksomheder og personer, der er omfattet af loven, da dette i videst muligt omfang udtrykkeligt opregnes.

Bestemmelsen i *nr. 1* gennemfører artikel 2 (2), jf. artikel 3 (2) (a) i direktivet, og omfatter virksomheder og personer, der erhvervsmæssigt udøver virksomhed med valutaveksling.

Ved at beskrive området som »erhvervsmæssigt« tydeliggøres, at mere enkeltstående dispositioner eller dispositioner, som ligger udenfor den ansattes ansættelsesområde ikke bliver omfattet af loven.

Bestemmelsens *nr. 2* gennemfører artikel 2 (2), jf. direktivets artikel 3 (2) (a), og omfatter leasingselskaber og virksomheder der erhvervsmæssigt udøver nogen form udlånsvirksomhed, dette kan f.eks. være handelskreditter. Udlånsvirksomhed, som bl.a. forbrugerkreditter, realkreditlån og factoring og diskontering, er ikke selvstyreanliggende og reguleres i stedet i forslaget til ny anordning.

Den foreslåede bestemmelse i *nr. 3* gælder ejendomsmæglere. Personer og virksomheder, der udøver virksomhed, der ligger tæt op af denne form for virksomhed, er omfattet af den foreslåede bestemmelse i *nr. 4*, i det omfang personen eller virksomheden ikke er omfattet af andre bestemmelser.

Betegnelsen »erhvervsmæssigt« skal forstås på tilsvarende måde som nævnt i *nr. 1*. Herved tydeliggøres det, at mere enkeltstående dispositioner falder udenfor betegnelsen. Også dispositioner, som ligger udenfor det man er ansat til, f.eks. hvis en rengøringsassistent eller hjemmehjælper bistår med betaling af regninger falder udenfor betegnelsen.

Bestemmelsens *nr. 5* om udbydere af tjenesteydelser til virksomheder gennemfører direktivets artikel 2 (3) (c), jf. artikel 3 (7). Udbydere af tjenesteydelser til virksomheder er defineret i forslagets § 3, *nr. 5*. Der henvises til bemærkningerne til denne bestemmelse.

Bestemmelsens *stk. 2* medfører, at forhandlere af genstande også er en del af lovens anvendelses område. Lovforslagets § 2, indeholder et forbud mod, at forhandlere af genstande modtager kontantbetalinger på 100.000 kr. eller derover.

Til § 2

Det foreslås, at forhandlere af genstande ikke må modtage kontantbetalinger på 100.000 kr. eller derover. Det samme gælder, hvis kontantbetalingen består af flere betalinger, der tilsammen udgør 100.000 kr. eller derover, og der ser ud til at være en sammenhæng med betalingerne. Det sidste led i bestemmelsen er indsat for at hindre omgåelsestilfælde.

Bestemmelsen vurderes at leve op til både anbefalingerne fra FATF samt 3. hvidvaskdirektiv. De facto omfatter underretningspligten dog kun forhandlere af genstande af en vis værdi, eksempelvis bilforhandlere, antikvitetshandlere og guldsmede. Dette hænger sammen med, at det typisk er disse typer af forhandlere, der modtager kontantbetalinger af en sådan størrelsesorden.

Det antages, at det er de færreste betalinger på 100.000 kr. eller derover, der sker kontant. Betalinger af denne størrelse vil derimod typisk ske ved brug af elektroniske betalingssystemer eller check. Det vurderes derfor, at den praktiske virkning af et forbud mod, at forhandlere af genstande modtager kontantbetalinger i denne størrelsesorden, er begrænset.

Som konsekvens af denne bestemmelse, vil forhandlere af genstande blive undtaget fra lovens anvendelsesområde.

Til kapitel 2

Til § 3

Den foreslåede bestemmelse i *nr. 1 og 2* er en konsekvens af, at direktivet opererer med forskellige juridiske og retlige enheder samt retlige arrangementer. Det er derfor nødvendigt både at definere begrebet »selskaber« og begrebet »virksomheder«. Der er ved definitionerne i *nr. 1 og nr. 2* søgt en så bred definition som muligt, og opregningen af de nedenfor nævnte selskabs- og virksomhedsformer er ikke udtømmende.

Begrebet »selskaber« i *nr. 1* skal i dette lovforslag forstås bredt. Det indeholder alle juridiske personer, herunder aktieselskaber, anpartsselskaber, andelselskaber, partnerselskaber, foreninger og fonde (selvejende institutioner), interessentskaber samt kommanditselskaber.

Begrebet »virksomheder« i *nr. 2* omfatter selskaber, som defineret under *nr. 1*, men derudover også andre retlige arrangementer som f.eks. udenlandske virksomheds- og foreningsformer, som ikke umiddelbart er kendte i det danske retssystem. Blandt andet fokuserer direktivet særligt på de såkaldte »trusts«. Begrebet kendes fra lande med common law.

Trust er ikke et kendt begreb i grønlandsk ret og kan ikke sammenlignes med en grønlandsk fond. Der er endvidere ingen ejer af en grønlandsk fond i modsætning til en trust. En grønlandsk fonds midler skal være uigenkaldeligt udskilt fra stifter, således at midlerne ikke på et senere tidspunkt kan tilbageføres til denne. Endeligt er en grønlandsk fond gennemreguleret på samme måde som f.eks. et aktieselskab. Det er nødvendigt, at lovforslaget også dækker udenlandske virksomhedsformer så som trusts, idet lovforslagets forpligtelser til blandt andet at identificere de reelle ejere tillige gælder i forhold til kunder fra udlandet.

Det kendetegnende ved en trust er, at der er tale om et retligt arrangement, der bygger på en aftale, hvorved en person (en stifter) overdrager midler til en eller flere forvaltere (trustee) til fordel for en eller flere bestemte personer (beneficial owner) eller formål. I modsætning til en dansk fond vil formuegoderne i en trust kunne tilbageføres til stifteren. Trusten giver dermed mulighed for, at stifter kan beskytte

sig mod sine kreditorer i en periode for derefter at tilbageføre midlerne til sig selv igen.

Det foreslås i *nr. 3.* at indsætte en definition af et reguleret marked. Begrebet »reguleret marked« er defineret i artikel 4 (14) i direktiv 2004/39/EF om markeder for finansielle instrumenter. Et reguleret marked er blandt andet kendetegnet ved, at det har opnået tilladelse som reguleret marked samt efterlever reglerne i direktiv 2004/39/EF.

Befinder markedet sig i Den Europæiske Union eller i et land, som Fællesskabet har indgået aftale med på det finansielle område, skal markedet være optaget på en liste over regulerede markeder, som offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende, jf. artikel 47 i direktiv 2004/39/EF. Befinder markedet sig derimod i et land udenfor Den Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område, skal markedet være medlem af den internationale sammenslutning af børser, World Federation of Exchanges (WFE). Listen over sammenslutningens medlemmer offentliggøres på www.fibv.com.

Den foreslåede bestemmelse i *nr. 4* gennemfører direktivets artikel 3 (6). Med bestemmelsen defineres hvilke fysiske personer, der i lovforslaget anses for at have en kontrollerende indflydelse på en virksomhed og dermed er reelle ejere i lovforslagets forstand.

Bestemmelsen tager udgangspunkt i en konkret vurdering af, hvornår en fysisk person kan siges at have kontrollerende indflydelse på den virksomhed eller person, der er kunde. Kontrollerende indflydelse afhænger blandt andet af ejerskab af kapitalandele/ejerandele og stemmerettigheder samt virksomhedens vedtægter og øvrige aftaler, såsom aktionæroverenskomster og opdeling i aktieklasser m.v. Undersøgelsen skal foretages tilbage til en eller flere fysiske personer, der har den endelige kontrol med en virksomhed. Såfremt en fysisk person har pant i en virksomheds ejerandele, og stemmerettighederne forbundet med disse ejerandele følger med pantet, er der ligeledes tale om en reel ejer, såfremt disse stemmerettigheder ud fra en konkret vurdering giver en kontrollerende indflydelse.

Der er i bestemmelsens *litra a)-e)* anført nogle eksempler på, hvornår der er tale om kontrollerende indflydelse. Da *litra a)-e)* således kun er eksempler, vil en person, der f.eks. ejer en mindre procentdel af kapitalen i en virksomhed, også kunne anses for en reel ejer efter lovforslagets generelle definition.

Litra a) og b) vedrører kontrol m.v. over selskaber. Ifølge *litra a)* giver ejerskab eller kontrol over mere end 25 pct. af et selskabs ejerandele eller stemmerettigheder en kontrollerende indflydelse på selskabet. Bestemmelsen i *litra b)* om personer, der på anden måde end den i *litra a)* nævnte udøver kontrol over et selskabs ledelse, har navnlig betydning i forhold til personer, der har ret til at udnævne eller afsætte et flertal af medlemmerne i et selskabs bestyrelse eller lignende ledelsesorgan.

Litra c)-e) er en konsekvens af direktivets artikel 3 (6) (ii), der særligt opregner eksempler for fonde og andre retlige arrangementer, der administrerer og distribuerer

midler. Der er navnlig i forbindelse med forhandlingerne af direktivforslaget tænkt på de såkaldte trusts, jf. bemærkningerne til forslagens nr. 2.

På baggrund af direktivets formål vil opmærksomheden på, hvem der har kontrollerende indflydelse som omhandlet i eksemplerne i litra c)-e) særligt være relevant i forhold til trusts. Det er ifølge *litra c)* nødvendigt at identificere de personer, der skal modtage 25 pct. eller mere af en trusts formuegoder, såfremt disse personer allerede er kendt. Begrebet »formuegoder«, som nævnt i bestemmelsens litra c) og e), skal forstås i overensstemmelse med direktivets definition i artikel 3 (3). Der er således tale om aktiver af enhver art, hvad enten der er tale om løsøre eller fast ejendom, materielle eller immaterielle aktiver, samt juridiske dokumenter eller instrumenter, herunder elektroniske eller digitale, der tjener som bevis for ejendomsretten til sådanne aktiver eller dertil knyttede rettigheder.

Vedrørende danske fonde er det ikke relevant at fokusere på personer, som skal modtage mere end 25 pct. af fondens formuegoder efter litra c). I en dansk fond kan der kun foretages uddeling af fondens frie reserve – de såkaldte uddelingsmidler. Det er derfor relevant i forhold til danske fonde at se på, om der findes personer, der skal modtage mere end 25 pct. af fondens uddelingsmidler.

Hvis de begunstigede personer ikke er kendt, er det ifølge *litra d)* tilstrækkeligt at notere sig den gruppe af personer, i hvis hovedinteresse en trust eller en grønlandsk fond er oprettet eller fungerer. Betragtning 9 til direktivets præambel anfører i den forbindelse, at det naturligvis ikke er muligt og dermed ikke påkrævet at identificere de enkelte personer indenfor gruppen.

For så vidt angår *litra e)* vil personer, der udøver kontrol over mindst 25 pct. af uddelingsmidlerne i en dansk fond, omfatte fondens bestyrelse, der styrer fonden under iagttagelse af fondens formål og en evt. uddelingsbestemmelse. I en trust vil personer, der udøver kontrol over mindst 25 pct. af en trusts formuegoder, også kunne omfatte stifteren af trusten, da stifteren kan være trustee (forvalter).

Bestemmelsen i *nr. 5* er begrundet i direktivets artikel 3 (7). Med bestemmelsen foreslås en definition af begrebet »udbydere af tjenesteydelser til virksomheder«.

Ifølge *litra a)* er alle fysiske og juridiske personer omfattet af definitionen, når de erhvervsmæssigt opretter selskaber for tredjemand. Såkaldte »skuffeselskabsfabrikanter« er også omfattet. Ved et skuffeselskab forstås et allerede eksisterende aktie- eller anpartsselskab, der købes fra en professionel stifter, og hvor selskabet ikke fra stiftelsen og til købstidspunktet har drevet erhvervsmæssig virksomhed.

En person vil kun være omfattet af forslagens *litra b)*, hvis det foregår i erhvervsøjemed. Det følger af betragtning 17 til direktivets præambel, at funktionen som et selskabs bestyrelsesmedlem eller direktør ikke automatisk gør den pågældende person til en udbyder af tjenesteydelser til virksomheder. Denne definition omfatter kun de, der i erhvervsøjemed for tredjemand fungerer som bestyrelsesmedlem af eller direktør for en virksomhed.

Kontorhoteller er omfattet af *litra c*). Ved kontorhoteller forstås enhver, der erhvervsmæssigt stiller adresser og dertil knyttede tjenester til rådighed for virksomheder. Det forudsættes, at tjenesteyderen også stiller dertil knyttede tjenester til rådighed, der relaterer sig til drift af virksomheden. Det kan f.eks. bestå i en reception eller telefontjeneste.

Under *litra d*) omfattes de såkaldte trustees, dvs. de personer, der af stifteren af en trust er udpeget til at forvalte midlerne i en trust. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget nr. 2, der omtaler begrebet trust. Begrebet »administratorer« kendes fra almennyttige fonde.

Den foreslåede bestemmelse under *litra e*) medfører, at en aktionær, der erhvervsmæssigt driver virksomhed som aktionær, er omfattet af lovforslagets bestemmelser. Ved aktionær forstås en nominee, hvilket f.eks. er personer, som indskriver aktier i eget navn i en fortegnelse over aktionærer, hvor det samtidig fremgår, at disse aktier er ejet af en anden. *Litra e*) omfatter endvidere personer, som sørger for, at andre fungerer som aktionær. Bestemmelsen er dog begrænset således, at en person ikke er omfattet, hvis personen kun er aktionær for virksomheder, hvis ejerandele handles på et reguleret marked.

Definitionen af politisk udsatte personer i forslaget nr. 6 bygger på en definition i direktivets artikel 3 (10) samt FATFs definition.

Det foreslås, at politisk udsatte personer defineres som personer, der har eller har haft en højerestående offentlig funktion. Herved omfattes for eksempel statsoverhoveder, så som præsidenter og ministre, parlamentsmedlemmer, dommere, militærpersoner med højerestående rang, statstjenestemænd med ledende poster, partiformænd i politiske partier samt medlemmer af ledelsen i statsejede selskaber. Der er således ikke tale om personer med højerestående positioner i regionale organer, som der f.eks. svarer til grønlandske kommuner, i udlandet.

Endvidere foreslås det, at bestemmelsen omfatter umiddelbare familiemedlemmer. Det kan f.eks. være personer, der er knyttet til sådanne personer ved registreret partnerskab, ægteskab eller sådanne personers børn eller forældre. Derudover er personer, der er kendt som nære samarbejdspartnere også omfattet af loven. Ved »kendt« forstås almindelig kendt i offentligheden. Gennemførelsesdirektivets artikel 2, stk. 3 (nr. 2006/70/EF), uddyber, hvad der skal forstås ved personer, der er kendt som værende »close associates«. I gennemførelsesdirektivets fortolkning omtales blandt andet personer, som er kendt for at have tætte forretningsforbindelser med den pågældende politisk udsatte person samt personer, som eksempelvis ejer en virksomhed i fællesskab med den politisk udsatte person.

Formålet med en definition af politisk udsatte personer i lovforslaget er, at der ifølge forslaget § 15, stk. 4, stilles skærpede krav til kundekendskab, når der er tale om politisk udsatte personer, der er bosiddende i et andet land. Dette gælder også grønlandske politisk udsatte personer, der er bosiddende i et andet land. Betragtning 25 i direktivets præambel begrundet denne skærpede opmærksomhed på politisk

udsatte personer bosat i udlandet særligt med hensynet til bekæmpelse af korrupsion, hvorfor opmærksomheden særligt skal rettes mod lande med udbredt korrupsion.

Definitionen på Hvidvasksekretariatet i forslagens *nr. 7* skyldes, at de opgaver som ifølge FATF Recommendations 26-32 skal varetages af Hvidvasksekretariatet har en karakter, som hverken Skattestyrelsen eller nogen anden myndighed under Grønlands Selvstyre, har forudsætninger for at håndtere. De krav, som grundlæggende skal være opfyldt, fremgår af FATF Recommendations 26-32 med Interpretative Notes.

Der er derfor indgået aftale om, at Hvidvasksekretariatet i Danmark ligeledes varetager opgaven for det grønlandske område. Hvidvasksekretariatet for Grønland er således placeret i Hvidvasksekretariatet i Danmark, som fysisk er placeret ved Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet (SØK), som dog ikke er underordnet SØK.

Retsforfølgning og beslaglæggelser m.v. i Grønland vil være opgaver, der skal varetages i politiets regi.

Til § 4

Bestemmelsen beskriver, hvad udtrykket »hvidvask« dækker. Beskrivelsen tager udgangspunkt i hæleribestemmelsen i kriminallovens § 111.

I grønlandsk ret omfatter det kriminalretlige hvidvaskbegreb ikke de hvidvaskhandlinger, der udføres af den, der har begået førforbrydelsen (f.eks. røveri), hvorimod dette er omfattet af direktivets hvidvaskbegreb, idet der er samme behov for at få underretninger til brug for kriminalitetsbekæmpelsen, hvad enten det er den oprindelige gerningsmand eller en tredjemand, der foretager hvidvaskhandlingen.

Forslagets *stk. 2* omfatter derfor også gerningsmandens egne dispositioner over udbyttet, der i dansk ret ikke foranstaltes som hæleri, fordi foranstaltning for førforbrydelsen udtømmende gør op med kriminalretsligt ansvar for også de senere tilknyttede dispositioner.

Beskrivelsen vedrører de forhold, som de af loven omfattede virksomheder m.v. skal være opmærksomme på. Spørgsmålet om hvilke former for hvidvask, der udløser en underretningspligt, er reguleret i forslagens § 7, stk. 1. Underretningspligten er således begrænset til visse former for kriminalitet, jf. forslagens § 7.

Til § 5

Bestemmelsen gennemfører direktivforslagets artikel 1 (3). Bestemmelsen beskriver gennem en henvisning til kriminallovens bestemmelse herom, hvad udtrykket »finansiering af terrorisme« dækker. Kriminallovens § 30 lyder således:

»§ 30. For finansiering af terrorvirksomhed eller hertil relaterede handlinger dømmes den, som

- 1) direkte eller indirekte yder økonomisk støtte til,
- 2) direkte eller indirekte tilvejebringer eller indsamler midler til eller
- 3) direkte eller indirekte stiller penge, andre formuegoder eller finansielle eller andre lignende ydelser til rådighed for
- 4) en person, en gruppe eller en sammenslutning, der begår eller har til hensigt at begå handlinger omfattet af § 28 eller § 29.«

Kriminallovens § 28 lyder således:

»§ 28. For terrorisme dømmes den, som med forsæt til at skræmme en befolkning i alvorlig grad eller uretmæssigt at tvinge grønlandske, danske, færøske eller udenlandske offentlige myndigheder eller en international organisation til at foretage eller undlade at foretage en handling eller at destabilisere eller ødelægge et lands eller en international organisations grundlæggende politiske, forfatningsmæssige, økonomiske eller samfundsmæssige strukturer begår en eller flere af følgende handlinger, når handlingen i kraft af sin karakter eller den sammenhæng, hvori den begås, kan tilføje et land eller en international organisation alvorlig skade:

- 1) Manddrab efter § 86, stk. 1.
 - 2) Grov vold efter § 88, 1. pkt.
 - 3) Frihedsberøvelse efter § 92, 1. pkt.
 - 4) Forsætlig forstyrrelse i driften af almindelige samfærdselsmidler m.v. efter § 67, stk. 1, eller forsætligt hærværk i betydeligt omfang efter § 113, stk. 1, hvis disse overtrædelser begås på en måde, der kan bringe menneskeliv i fare eller forårsage betydelige økonomiske tab.
 - 5) Kapring af transportmidler efter § 69.
 - 6) Grove overtrædelser af våbenlov for Grønland.
 - 7) Grov og forsætlig brandstiftelse efter § 65, stk. 1, sprængning, spredning af skadevoldende luftarter, oversvømmelse, skibbrud eller anden transportulykke efter § 66, 1. pkt., forsætligt angreb på vandforsyningen efter § 67, stk. 2, forsætlig sundhedsfarlig forurening af ting bestemt til almindelig udbredelse m.v. efter § 67, stk. 3.
 - 8) Besiddelse eller anvendelse m.v. af radioaktive stoffer efter § 68.
- Stk. 2. På samme måde dømmes den, som med det i stk. 1 nævnte forsæt transporterer våben eller eksplosivstoffer.
- Stk. 3. Endvidere dømmes på samme måde den, der med det i stk. 1 nævnte forsæt truer med at begå en af de i stk. 1 og 2 nævnte handlinger.«

Til kapitel 3

Til § 6

Stk. 1 gennemfører direktivets artikel 20 og følger af FATF's anbefaling nr. 11. Bestemmelsen pålægger de af loven omfattede personer og virksomheder en generel opmærksomhedspligt. Pligten består i, at de af lovforslaget omfattede virksomheder

og personer skal vurdere usædvanlige transaktioner m.v. i et hvidvask- eller terrorfinansieringsperspektiv, hvorimod forslaget § 7 regulerer den situation, hvor der konkret er opstået en mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering, der skal be- eller afkræftes. Dette medfører, at de af loven omfattede virksomheder og personer generelt skal være opmærksomme på kunders aktiviteter, som på grund af deres særlige karakter menes at kunne have tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme. Det kan for eksempel være, hvor der foretages usædvanlig mange bevægelser på en konto, eller der indsættes et usædvanligt stort beløb set i forhold til kundens normale brug af kontoen. De af loven omfattede personer og virksomheder skal således ikke først være opmærksomme, når mistanken opstår.

Det foreslås derudover, at der indføres en pligt for de virksomheder og personer, der er omfattet af loven, til at være opmærksomme på kundeaktiviteter, der har tilknytning til lande eller territorier, hvor der i henhold til erklæring fra FATF (jf. herunder) er en særlig risiko for hvidvask og terrorfinansiering. Sådanne transaktioner sidestilles herved specifikt med komplekse eller usædvanligt store transaktioner og alle usædvanlige transaktionsmønstre set i forhold til kunden.

En vurdering af særlige risici i relation til lande eller territorier foretages løbende af Financial Action Task Force (FATF), der er et mellemstatsligt samarbejde om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, som Danmark er medlem af. FATF udsteder løbende erklæringer med advarsler mod lande, hvor der vurderes at være en særlig risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme.

I henhold til *stk. 2* skal resultaterne af undersøgelserne opbevares efter reglerne i § 23. Resultaterne af de omtalte undersøgelser hører til den pågældende virksomheds interne arbejdsdokumenter, som den pågældende kunde ikke har adgang til at gøre sig bekendt med. *Stk. 2* er en gennemførelse af FATFs anbefaling nr. 11, som foreskriver, at resultaterne skal noteres og være til rådighed for kompetente myndigheder og revisorer. Hvor omfattende notaterne herom skal være afhænger af forholdets kompleksitet. Oftest vil det være tilstrækkeligt, at virksomheden eller personen noterer sig transaktionens formål.

Til § 7

Bestemmelsen gennemfører direktivets artikel 22.

Med hensyn til fortolkningen af loven bemærkes, at § 4 i forslaget, i overensstemmelse med definitionen i artikel 1 i direktivet, indeholder forsøg på hvidvask eller terrorfinansiering som en del af definitionen af hvidvask af penge og terrorfinansiering. Direktivets artikel 22 indeholder bestemmelse om, at de omfattede institutter på eget initiativ skal underrette de kompetente myndigheder »om ethvert forhold, som kunne være tegn på hvidvask af penge og terrorfinansiering«.

Det er således en naturlig forståelse, at der også skal gives underretning om kundeforhold, der afvises, hvis der skønnes at være tale om forsøg på hvidvask eller terrorfinansiering. Der er ikke noget legitimationskrav i sådanne tilfælde, men det

har alligevel i flere tilfælde været muligt at identificere den pågældende på andet grundlag, herunder på baggrund af oplysninger eller dokumenter, der er modtaget fra den potentielle kunde.

Det bemærkes vedrørende afgrænsningen, at der skal være tale om mistanke om hvidvask af identificerbart direkte udbytte fra de omfattede forhold, som kan foranstaltes. En henvendelse fra en potentiel kunde, der f.eks. vil rådgives om skatteunddragelse ved brug af skattely, eller andre henvendelser vedrørende endnu ikke begået kriminalitet vil ikke være omfattet af underretningspligten. Selv når kriminaliteten er begået, er det en forudsætning for anvendelsen af underretningspligten, at der findes et udbytte, der kan stamme fra kriminaliteten. Loven vedrører alene dispositioner over identificerbart direkte udbytte og indeholder ingen generel pligt til at underrette om mistanke om forhold, som kan foranstaltes eller planlægning heraf.

Bestemmelsen tydeliggør, hvad de af loven omfattede virksomheder og personer skal indgive underretninger om. Det præciseres, at også mistanker, der opstår på et senere tidspunkt end transaktionstidspunktet, er omfattet.

Pligten opstår kun i tilfælde, hvor der rettes henvendelse om et kundeforhold, herunder om et lejlighedskundeforhold, f.eks. i forbindelse med omveksling af penge. Det er en forudsætning, at henvendelsen vedrører udbytte fra allerede begået kriminalitet eller finansiering af terrorisme, hvor også lovlige midler, f.eks. fra indsamlinger, er omfattet. Således vil f.eks. henvendelser om rådgivning vedrørende påtænkte skatteunddragelser ikke være omfattet, hvis der ikke er mistanke om, at henvendelsen reelt vedrører hvidvask eller finansiering af terrorisme.

På samme måde som i dag, hvor underretningspligten omfatter mistanke om hvidvask af udbytte fra overtrædelser af kriminalloven, er det ikke tanken, at de af loven omfattede virksomheder og personer skal gå ind i en nærmere kriminalretlig vurdering. De af loven omfattede virksomheder og personer skal derimod se på, om der er ting, der er atypiske i forhold til normale kundeforhold, herunder om transaktionen vedrører beløbsstørrelser eller betalingsmåder, der i den konkrete sammenhæng forekommer atypiske. Der kan også være tale om, at der ikke umiddelbart er tale om noget atypisk, men at den regulerede er i besiddelse af andre oplysninger, der konkret giver anledning til mistanke. På baggrund af en samlet vurdering med udgangspunkt i den reguleredes kendskab til sit sagsområde, må den pågældende så tage stilling til, om der er en mistanke, der skal underrettes om.

Der vil være situationer, hvor det vil være vanskeligt for den enkelte ansatte at bedømme, om en transaktion indebærer hvidvaskning af penge. Det er imidlertid ikke hensigten, at den enkelte medarbejder skal foretage en vurdering af, hvilken underliggende kriminalitet, der gør sig gældende. En sådan vurdering vil forudsætte juridisk sagkundskab og vil herudover falde væsentligt uden for de opgaver og funktioner, som medarbejdere i finansielle institutter varetager.

En mistanke og eventuel indgivelse af anmeldelse skal baseres på vurderinger i den konkrete situation af handlingernes karakter og forskellighed fra normale

kundehandlinger, fortællinger og andre særegne og atypiske forhold hos kunden, der samlet leder opmærksomheden hen på et eventuelt forsøg på tilsløring af midlernes oprindelse, der må formodes at have en kriminel karakter.

Det kan ikke forventes, at de underretningspligtige har nærmere kendskab til kriminalretlige vurderinger. Foranstaltning for manglende underretninger gælder efter loven kun i tilfælde, hvor der rent faktisk er opstået mistanke om hvidvask og terrorfinansiering, og denne mistanke ikke er afkræftet.

Hvis den ansatte direkte ved, at der er tale om hvidvask af udbytte fra en lovovertrædelse, der efter loven har en maksimumforanstaltning på fængsel i 1 år eller derunder, er der ikke underretningspligt efter lovforslaget. Vælger den ansatte i et sådant tilfælde at gennemføre transaktionen uden at underrette politiet, vil det kunne foranstalles som hæleri efter kriminallovens § 111.

Stk. 2 gennemfører direktivets artikel 24. Effektiviteten af efterforskningen - og opfyldelsen af formålet med loven - beror på, at der etableres et velfungerende samarbejde mellem de af loven omfattede personer og virksomheder og Hvidvasksekretariatet. Det er derfor vigtigt, at Hvidvasksekretariatet straks underrettes om, at en transaktion, som mistænkes for at have tilknytning til hvidvaskning, undersøges.

De af loven omfattede personer og virksomheder skal derfor undlade at gennemføre transaktioner, der mistænkes for at have tilknytning til hvidvask, indtil Hvidvasksekretariatet er underrettet.

Imidlertid vil det antagelig ofte forholde sig således i praksis, at en udskydelse eller forsinkelse af transaktionens gennemførelse vil vække mistanke hos den, der forsøger at hvidvaske penge. Er der risiko for dette, bør transaktionen alligevel gennemføres. Underretning af Hvidvasksekretariatet skal ske umiddelbart herefter. Dette gælder dog ikke, hvis der er mistanke om terrorfinansiering, jf. stk. 3. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med § 26, hvorefter virksomheden eller personen er forpligtet til at hemmeligholde, at der er iværksat en undersøgelse, eller at Hvidvasksekretariatet er underrettet.

Stk. 3 stiller krav om, at der er ved mistanke om finansiering af terrorisme på grund af Kongeriget Danmarks internationale forpligtelser ikke mulighed for at gennemføre transaktionen, før Hvidvasksekretariatet er underrettet. Hvidvasksekretariatet vil snarest tage stilling til en eventuel beslaglæggelse. Bestemmelsen begrænser i øvrigt ikke pligten til indefrysning af midler i henhold til danske anordninger eller EU forordninger vedrørende sanktioner.

Terrorisme finansieres i et vist omfang med udbytte fra kriminalitet, og underretning om mistanke er omfattet af den gældende hvidvasklov. Det er nødvendigt at begrænse stk. 3 yderligere, fordi det relevante i disse situationer ikke er at opdage terrorisme, men at forhindre finansiering af terrorisme. Undladelse af at gennemføre en transaktion gælder kun den aktuelle konto.

Reglen vil i praksis indebære, at der foretages en indberetning til Hvidvasksekretariatet ved mistanke om finansiering af terrorisme. Hvidvasksekretariatet vil herefter hurtigt tage stilling til, om der skal ske beslaglæggelse.

Stk. 4 indeholder alene en henvisning til, at retsplejelovens almindelige regler finder anvendelse med hensyn til de oplysninger, der ikke indgår i underretningen.

Til § 8

Bestemmelsen gennemfører direktivets artikel 25. Myndighederne kan ved kontrolbesøg eller på anden vis få kendskab til forhold, der kan have tilknytning til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme.

Til § 9

Det foreslås at give Skatteforvaltningen mulighed for at fastsætte nærmere regler om underretningspligt om finansielle transaktioner med usamarbejdsvillige lande som følge af samarbejdet i FATF. Det er hensigten, at underretning skal ske systematisk, hvis transaktionen er sket med et usamarbejdsvilligt land, og at den således ikke skal bero på en mistanke om hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme. Det er ikke hensigten, at underretningspligten skal være forbundet med krav om en nærmere undersøgelse af forholdet, herunder indhentelse af nærmere oplysninger.

Med bestemmelsen sikres det, at der kan følges op på de modforanstaltninger, som FATF foreslår iværksat mod lande, der ikke vil samarbejde om bekæmpelse af hvidvask af penge.

I bestemmelsen stilles der ikke, krav om mistanke til transaktionens tilknytning til hvidvask, og det er endvidere ikke hensigten, at de underretningspligtige skal undersøge de enkelte transaktioner men blot konstatere, at transaktionen er med en fysisk eller juridisk person, der er etableret eller registreret i et land eller territorium, der er optaget på FATF's liste over usamarbejdsvillige lande eller territorier. Underretningen til politiet skal ske på dette grundlag.

På FATF's liste kan der dels være anført lande, som det er vedtaget at indføre sanktioner imod og dels lande, som er under observation. Indberetningspligten omfatter alene de lande, som det er vedtaget at indføre sanktioner mod.

Listen over usamarbejdsvillige lande og territorier ændrer sig efterhånden, som de enkelte lande eller territorier får indført reformer, der gør det muligt for dem at deltage effektivt i det internationale samarbejde om bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme. Landene og territorierne på observations-listen er pr. juni 2009 følgende: Iran, Usbekistan, Turkmenistan, Pakistan og São Tome og Principe. Listen ajourføres 3 gange om året.

Underretningspligtens omfang bør fastsættes efter en vurdering af nytteværdien, dvs. hvorvidt den administrative belastning, der følger af den systematiske indberetning, står i forhold til formålet - bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme. F.eks. bør transaktioner, som beror på danskeres brug af egne betalingskort i et land, der figurerer på FATF's liste, normalt undtages fra indberetningspligten. Den nærmere udmøntning af reglerne må dog afhænge af det indberetningsniveau, som fastsættes internationalt, herunder af de fortsatte drøftelser i FATF og EU-medlemsstaterne imellem.

Til kapitel 4

Til § 10

Bestemmelsen gennemfører direktivets artikel 7 (c). Herefter skal de af loven omfattede virksomheder og personer altid kræve, at en kunde skal legitimere sig, når der er mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering, der er omfattet af underretningspligten i § 7.

Som udgangspunkt skal de af loven omfattede virksomheder og personer kun kræve, at en kunde legitimerer sig enten ved oprettelse af et fast kundeforhold, jf. § 12, eller når der er tale om en lejlighedskunde, der foretager en transaktion over 100.000 kr., jf. § 13.

Bestemmelsen i § 10 er således et generelt krav, der er uafhængigt af, om der er tale om et fast kundeforhold, en lejlighedskunde, beløbets størrelse m.v. Det vil sige, at ved lejlighedskunder, hvor transaktionen er under 100.000 kr., skal der også kræves legitimation, hvis der er mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering.

Bestemmelsen betyder endvidere, at undtagelserne fra kravene til kundelegitimation i forslaget §§ 16 og 17 ikke kan anvendes, såfremt virksomheden eller personen har en mistanke om, at en transaktion har tilknytning til hvidvask eller terrorfinansiering, der er omfattet af underretningspligten.

Til § 11

Bestemmelsen gennemfører direktivets artikel 6 (forbud mod anonyme konti) samt artikel 7 (a), der stiller krav om kundekendskab efter direktivets artikel 7, når der optages en forretningsforbindelse eller et fast kundeforhold. Bestemmelsen gennemfører endvidere dele af FATF's anbefaling nr. 5.

Bestemmelsen i *stk. 1* betyder, at såfremt de i stk. 1-4 krævede oplysninger ikke kan indhentes, skal virksomheden eller personen undlade at optage en forretningsmæssig forbindelse eller afslutte forbindelsen samt overveje at foretage en underretning om en mistænkelig transaktion i henhold til lovforslagets § 7, jf. også FATFs anbefaling

nr. 5. Bestemmelsen betyder endvidere, at der ikke må oprettes anonyme konti, anonyme bankbøger eller konti under falske navne, jf. direktivets artikel 6.

Ved forretningsmæssig forbindelse forstås ifølge direktivets artikel 3 (9) et forretningsmæssigt, erhvervmæssigt eller kommercielt forhold, som er knyttet til den erhvervsvirksomhed, der udøves af de virksomheder og personer, der er omfattet af lovforslaget, og som på det tidspunkt, hvor kontakten etableres, forventes at være af en vis varighed. Der er således tale om et fast kundeforhold i modsætning til lejlighedskunder, jf. forslagens § 13. Begrebet omfatter dels åbning af konti og depoter vedrørende kundens midler og dels etablering af kundeforhold, hvor kunden løbende skal debiteres for modtagne ydelser (f.eks. revisionsmæssig bistand, bogføring eller rådgivning).

For at muliggøre en effektiv efterforskning er det nødvendigt, at de regulerede har kendskab til deres kunder. Det enkelte kundeforhold skal derfor entydigt kunne identificeres, jf. bestemmelsens stk. 2 og 3. Det påhviler de af loven omfattede virksomheder og personer at skaffe sig sikkerhed for kundens identitet, der skal berigtiges ved hjælp af den nødvendige dokumentation.

For at skærpe de af loven omfattede virksomheder og personers opmærksomhed på mistænkelige kundeforhold er det endvidere nødvendigt at have et vist kendskab til kunden, herunder kundens formål og det tilsigtede omfang med forretningsforbindelsen, jf. bestemmelsens stk. 4.

Legitimation af fysiske personer efter bestemmelsens *stk. 2* består af identifikation af kunden ved hjælp af oplysning om kundens navn, adresse og CPR-nummer samt kontrol af disse oplysninger ved hjælp af pålidelige legitimationsdokumenter. Direktivets artikel 7 anfører således, at kontrol af kundens identitet skal ske på grundlag af dokumenter, data eller oplysninger, der er indhentet fra pålidelige og uafhængige kilder. For personer, der ikke er hjemmehørende i Grønland og Danmark, kan et alternativ til CPR-nummer f.eks. være pasnummer kombineret med oplysning om fødselsdato og fødselssted (fødedata) eller lignende entydigt identifikationsnummer kombineret med disse fødedata. Oplysninger om fødedata er nødvendigt af efterforskningsmæssige grunde.

Det er en konkret vurdering, hvor meget dokumentation der skal forevises, for at der er tale om en tilstrækkelig legitimation af kunden. Den pågældende virksomhed eller person, der optager en forretningsforbindelse med kunden, skal være overbevist om, at der er tale om den pågældende person. Personligt fremmøde er ikke en forudsætning for at legitimere sig. Hvis der ikke er et personligt fremmøde, vil der være større krav til legitimationsproceduren, jf. forslagens § 15, stk. 2.

Til trods for at bestemmelsen i *stk. 7* giver mulighed for at foretage en mindre omfattende legitimation af kunden på baggrund af en risikovurdering, vil det dog ikke være muligt med hjemmel i *stk. 7* helt at undlade at indhente oplysninger om navn, adresse og CPR-nummer efter *stk. 2*.

Legitimation af virksomheder efter bestemmelsens *stk. 3*, skal bestå af identifikation af virksomheden ved hjælp af oplysning om virksomhedens navn, adresse og eventuelt GER-nummer samt en kontrol heraf ved hjælp af pålidelig dokumentation. Såfremt virksomheden ikke har et GER-nummer, skal virksomheden oplyse et andet nummer, der er egnet til at identificere virksomheden. For virksomheder, der ikke er hjemmehørende i Grønland, kan lignende identifikation f.eks. være en anden form for identificerbart registreringsnummer. Det er, som for fysiske personer, en konkret vurdering, hvor meget dokumentation, der skal forevises, for at der er tale om en tilstrækkelig legitimation af virksomheden.

Det følger endvidere, at virksomhedskundernes ejer- og kontrolstruktur skal klarlægges. Kravet betyder, at der skal indhentes oplysninger om kundens juridiske form, den kontrollerende ejerkreds, ledelsen samt tegningsregler, jf. FATF's anbefaling nr. 5. Der er tale om en konkret vurdering i forhold til, hvor indgående undersøgelser, der skal iværksættes for at klarlægge kundens ejer- eller kontrolstruktur. I direktivet anvendes udtrykket »risikobaserede og passende foranstaltninger«, hvilket betyder, at det afhænger af virksomhedens eller personens vurdering af risikoen ved den pågældende kunde.

I forhold til virksomhedens ejerkreds skal de reelle ejere af virksomheden identificeres og legitimeres. Oplysning om identiteten af en virksomheds reelle ejere kan indhentes på forskellige måder. Det følger af direktivets betragtning 10, at det står de virksomheder og personer, der er omfattet af direktivet frit, om de vil opfylde kravet til identifikation enten ved at anvende offentlige registre over reelle ejere, eller ved at anmode kunden om at give de relevante oplysninger eller indhente oplysningerne på anden måde. I Grønland vil det ofte være relevant at indhente oplysningerne via virksomhedens regnskab m.v. eller bero på de af virksomhederne afgivne oplysninger herom i øvrigt.

Legitimationen af de reelle ejere skal foregå på samme måde som ved kunder, der er fysiske personer, jf. § 11, stk. 1 og 2. Som det er tilfældet i stk. 2, er der også i stk. 3 tale om en konkret vurdering, hvor det afgørende er, hvorvidt den pågældende virksomhed eller person, der optager en forretningsforbindelse med virksomheden, er overbevist om, at der er foretaget tilstrækkelig identifikation af de reelle ejere af virksomheden.

Kravet efter stk. 3 om identifikation og legitimation af en virksomheds reelle ejere, kan undlades såfremt den virksomhed, der er kunde, enten selv eller den umiddelbare ejer af virksomheden, er et selskab, der kan handles på et reguleret marked, jf. § 17, stk. 1, nr. 2. Reguleret marked er defineret i § 3, stk. 1, nr. 3. Begrundelsen for undtagelsen er, at disse selskaber er underlagt krav om offentliggørelse af ejerkredsen. Undtagelsen følger af den fortolkende note til FATF's anbefaling nr. 5.

Bestemmelsen i *stk. 4* bygger på et krav i direktivets artikel 8 (1) (c), hvoraf det fremgår, at der i forbindelse med etablering af et kundeforhold skal indhentes oplysninger om forretningsforbindelsens formål og tilsigtede omfang. Det samme gælder, hvis kunden i øvrigt foretager væsentlige ændringer i sine aftaler med virksomheden eller personen. Kundens oplysninger om formålet med

forretningsforbindelsen og det tilsigtede omfang vil kunne indgå i personen eller virksomhedens vurdering af, om der er tale om et kundeforhold, hvor der er risiko for hvidvask eller terrorfinansiering.

Kravene til omfanget af de nødvendige oplysninger om formålet med kundeforholdet og det tilsigtede omfang heraf varierer afhængig af produktets karakter m.v. For eksempel vil formålet og omfanget ved tegning af pensions- og livsforsikringer være reguleret i selve pensions- eller livsforsikringsaftalen. Det vil derfor sjældent være nødvendigt at indhente yderligere oplysninger i disse tilfælde.

Bestemmelsen i *stk. 5* bygger på et krav i direktivets artikel 8 (1) (d), hvorefter der skal ske løbende overvågning af kundeforholdet. Det betyder, at virksomheden eller personen skal undersøge, om der forekommer usædvanlige transaktioner m.v. på kundens konti, set i forhold til det kunden har oplyst i overensstemmelse med *stk. 4* og set i forhold til den viden, som virksomheden eller personen i øvrigt har om kunden. I overensstemmelse med *stk. 7* kan virksomheden eller personen vurdere i hvilket omfang, der er behov for at foretage løbende overvågning af kunden.

Som en del af den løbende overvågning kræves det endvidere, at dokumenter, data eller andre oplysninger om kunden løbende ajourføres.

Bestemmelsen i *stk. 6* gennemfører direktivets artikel 7 (d) og skal ses i sammenhæng med det øgede krav til kundekendskab, der betyder, at der løbende skal ske opdatering af oplysningerne om kunden.

Bestemmelsens *stk. 7*, der gennemfører direktivets artikel 8 (2), muliggør en anvendelse af lempeligere krav til kundekendskabet end kravene i bestemmelsens *stk. 1-5* ud fra en risikovurdering. Anvendelse af lempeligere krav til kundekendskabet, må afgøres konkret i forhold til risikoen for hvidvask og terrorfinansiering ved den enkelte kunde eller de produkter eller ydelser, der leveres til kunden.

Ved anvendelse af *stk. 7*, som en lempelse af kravene i *stk. 1-5*, skal virksomheden eller personen kunne godtgøre overfor den pågældende myndighed, der fører tilsyn med overholdelse af loven, at undersøgelsens mindre omfang i forhold til *stk. 1-5* er tilstrækkelig i forhold til risikoen for hvidvask og terrorfinansiering. Anvendelsen af *stk. 7* kan endvidere ikke medføre en fuldstændig undladelse af at opfylde kravene i *stk. 1-5*, jf. bemærkningerne til *stk. 2*.

Den lempeligere anvendelse af kravene i *stk. 1-5* kan blandt andet bestå i en mere lempelig kontrol af en kundes identitet, jf. *stk. 2* og *3*, ved eksempelvis blot at få oplysning om kundens CPR-nummer og sammenholde dette med CPR-registeret, eller ved ikke at foretage en så intensiv løbende overvågning af kundeforholdet, jf. *stk. 5*. Endvidere nævner direktivets præambel 11, at lånekontrakter, hvor kreditkontoen udelukkende tjener til afvikling af lånet, og hvor tilbagebetalingen af lånet sker fra en konto, som er åbnet i kundens navn i et pengeinstitut, der er omfattet af direktivet, generelt bør betragtes som et eksempel på transaktionstyper med lav risiko.

Bestemmelsen i *stk. 8* stiller krav om legitimation og indsamling af oplysninger m.v., jf. *stk. 1-5* om kunder, der er oprettet før denne lovs ikrafttræden. Bestemmelsen gennemfører direktivets artikel 9 (6) samt FATF's anbefaling nr. 5.

Legitimationen m.v. af de i *stk. 8* nævnte kunder skal ifølge bestemmelsen foretages på et passende tidspunkt og på grundlag af en risikovurdering.

Ved risikovurdering forstås, at dette kan ske efter samme kriterier som i *stk. 7*. Det vil sige, at risikoen for hvidvask og terrorfinansiering skal vurderes i forhold til den enkelte kunde eller det enkelte produkt. I risikovurderingen kan endvidere indgå det kendskab til kunden, som virksomheden eller personen har fået i det hidtidige kundeforløb.

Endvidere giver bestemmelsen mulighed for, at legitimationsproceduren kan foretages på et passende tidspunkt. Et passende tidspunkt kan f.eks. være, hvis kunden foretager væsentlige ændringer i sine aftaler med virksomheden eller personen, og der derfor er kontakt med kunden. Muligheden for at legitimationsproceduren kan foretages på et passende tidspunkt giver således virksomheden eller personen mulighed for at indpasse legitimationen m.v. af de i *stk. 8* nævnte kunder som et led i den løbende drift, således at de øgede administrative byrder i forbindelse med lovforslaget bliver mindst mulige.

Vurderingen af »på et passende tidspunkt« skal ses i sammenhæng med de øgede byrder, som de af loven omfattede virksomheder og personer i øvrigt pålægges.

Såfremt der eksisterer anonyme konti eller konti under et andet navn end kontohaverens, som er etableret før lovens ikrafttræden, eller der i øvrigt eksisterer sådanne konti i virksomheden, skal der også for disses vedkommende foretages legitimation m.v. på et passende tidspunkt og på grundlag af en risikovurdering, jf. direktivets artikel 6 om forbud mod anonyme konti.

Efter § 27, *stk. 7*, kan Skatteforvaltningen give påbud om, at der skal foretages legitimation og indsamling af oplysninger i henhold til bestemmelsen i *stk. 8*. Hvis dette påbud ikke efterkommes, kan personen eller virksomheden foranstaltes med bøde, jf. § 30, *stk. 5*.

Til § 12

Bestemmelsen i forslagets § 12 fastsætter tidspunktet for legitimationsproceduren i § 11 og § 13. Bestemmelsen gennemfører direktivets artikel 9 (1) - (5).

Som udgangspunkt skal legitimationsproceduren, ifølge bestemmelsens *stk. 1, 1. pkt.*, afsluttes i forbindelse med etablering af et kundeforhold, dog senest inden gennemførelse af en transaktion.

For faste kundeforhold og forretningsforbindelser kan der dog i visse tilfælde forekomme situationer, hvor det vil være tilstrækkeligt at afslutte

legitimationsproceduren i umiddelbar forlængelse af etableringen af kundeforholdet, jf. bestemmelsens stk. 1, 2. pkt. Bestemmelsen i *stk. 1, 2. pkt.*, skal fortolkes restriktivt. Denne bestemmelse kan eksempelvis finde anvendelse, når der oprettes et kundeforhold, uden at kunden har været fysisk til stede. I sådanne tilfælde bør legitimationsproceduren dog afsluttes hurtigst muligt efter den første henvendelse fra kunden med henblik på oprettelse. Der skal endvidere være tale om kundeforhold, hvor det ud fra en vurdering af risikoen for hvidvask og terrorfinansiering synes forsvarligt at udsætte legitimationen. Der må i alle tilfælde ikke gennemføres en transaktion for kunden inden legitimationsproceduren er gennemført. Det samme gælder for enkelttransaktioner.

Ifølge bestemmelsens *stk. 2*, må der ikke etableres et fast kundeforhold, optages forretningsmæssig forbindelse eller udføres transaktioner for kunden, såfremt legitimationen ikke kan foretages i overensstemmelse med § 11, stk. 1-4. Dette understreger således kravene i forslaget § 11 og § 13. Såfremt det bliver klart for virksomheden eller personen, at det ikke er muligt at foretage en tilstrækkeligt legitimation efter kravene i § 11, stk. 1-4, skal virksomheden eller personen afbryde etableringen af kundeforholdet. For enkelt transaktioner følger det allerede af bestemmelsens stk. 1, at det ikke er muligt at gennemføre transaktionen, før der er sket tilstrækkelig legitimation.

Bestemmelsen i stk. 2 gælder uanset, om årsagen til de manglende oplysninger skyldes kundens nægtelse af at udlevere oplysningerne eller andre forhold. Det fremgår endvidere af stk. 2, at det samtidig skal undersøges, om der skal foretages en underretning efter forslaget § 7. Sandsynligheden herfor kan være større, såfremt det er kunden selv, der har nægtet at udlevere de krævede oplysninger efter § 11, stk. 1-4. Det skal dog vurderes konkret ud fra det samlede indtryk af kunden og omstændighederne i øvrigt.

Til § 13

Bestemmelsen gennemfører direktivets artikel 7 (b) samt dele af FATF's anbefaling nr. 5.

For enkelttransaktioner, der foretages for personer og virksomheder, der ikke er faste kunder og således ikke omfattes af forslaget § 11, gælder legitimationskravet alene, når transaktionen er på 100.000 kr. eller derover. Dette gælder uanset, om transaktionen er opdelt i flere mindre transaktioner, der tilsammen udgør 100.000 kr. eller derover, for at undgå, at den pågældende afsender undgår legitimationsproceduren ved at dele sin transaktion op.

Bestemmelsen omfatter typisk lejlighedskunder. Det vil sige kunder, hvor der ikke kan siges at være tale om en fast forretningsforbindelse eller et fast kundeforhold.

Hvis der foretages flere transaktioner for samme kunde, og den samlede transaktions størrelse ikke kendes på tidspunktet for den første transaktionens begyndelse, skal

der ifølge *stk. 2* foretages legitimation efter § 11, stk. 1-4, og § 12, så snart der er formodning om, at transaktionen samlet overstiger 100.000 kr.

Til § 14

Bestemmelsen stiller krav om, at virksomheder og personer omfattet af denne lov, skal fastslå, om den, de har kontakt med, handler på egne vegne eller på vegne af en anden person eller virksomhed.

De af loven omfattede personer og virksomheder pålægges derudover en forpligtelse til at sikre sig, at den person, der handler på en andens vegne, rent faktisk har beføjelse dertil. Forslaget vedrører fuldmagtsforhold og er i overensstemmelse med anbefalinger fra FATF. En fuldmægtig er en person eller en virksomhed, der kan indgå aftaler på en andens vegne med den virkning, at fuldmagtsgiveren bliver retligt forpligtet af aftalen. Fuldmægtigen handler i fuldmagtsgiverens navn og for dennes regning. Kravet om, at de af hvidvaskloven omfattede virksomheder og personer skal sikre sig, at der er tale om et fuldmagtsforhold, indebærer, at der skal forelægges en eller anden form for dokumentation. Fuldmagten skal således have en »særlig tilværelse«, dvs. typisk en skriftlig fuldmagt eller en stillingsfuldmagt. De af loven omfattede virksomheder og personer har en egen interesse i at sikre sig bevis for et fuldmagtsforhold for ikke at påføre sig unødige juridiske risici. På baggrund heraf og set i sammenhæng med behovet for at leve op til FATF's standarder foreslås, at de skærpede krav også skal gælde for eksisterende kundeforhold, men at der fastsættes en passende overgangsperiode - til 1. januar 2011 - til at bringe forholdene i overensstemmelse med lovens krav, i det omfang disse ikke allerede måtte være opfyldt.

Stk. 2 stiller krav om, at den reelle kunde skal legitimeres i de tilfælde denne repræsenteres af en fuldmægtig. Derudover skal den fuldmægtiges identitet klarlægges ud fra en risikovurdering.

Det foreslås i *stk. 3*, at kravet i § 14, stk. 1, 2. pkt. om klarlæggelse af den fuldmægtiges identitet, ikke skal gælde, hvis den, der handler på vegne af en anden, er omfattet af kredsen af virksomheder nævnt i § 17, stk. 1, nr. 1, eller hvis den pågældende er advokat med beskikkelse her i landet eller i et land som beskrevet i § 17, stk. 1, nr. 1.

Lovens § 17, stk. 1, nr. 1, undtager en række nærmere angivne virksomheder fra at skulle legitimeres som kunder. Der er tale om 1) de i § 1, stk. 1, nr. 1 og bilag 1, nr. 1-10, nævnte virksomheder eller en tilsvarende virksomhed med hjemsted i et land inden for Den Europæiske Union eller et land, som Fællesskabet har indgået aftale med på det finansielle område omfattet af 3. hvidvaskdirektiv, eller en tilsvarende virksomhed etableret i et land uden for Den Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område, og som er underlagt krav om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, der svarer til de krav, der følger af 3. hvidvaskdirektiv, og der føres kontrol med overholdelsen af disse krav. 2) en virksomhed, hvis værdipapirer er optaget til handel på et reguleret marked, og

3) en indenlandsk offentlig myndighed. På tilsvarende måde foreslås, at der ikke stilles krav om dokumentation for fuldmagtsforhold, når den, der handler på en andens vegne, er omfattet af den nævnte kreds. § 17, stk. 3 og 4 finder tilsvarende anvendelse i disse tilfælde.

Forslaget om at undtage advokater fra at skulle dokumentere klientforholdet begrundes med, at advokater efter dansk retstradition anses for i kraft af advokatbeskikkelsen at være legitimeret til at handle på vegne af en klient, uden at der stilles krav om fremlæggelse af en skriftlig fuldmagt eller anden dokumentation. Dette har blandt andet udmøntet sig i den danske retsplejelovs § 265, stk. 2, hvorefter retterne ikke afkræver advokater bevis for fuldmagtsforholdet til klienten. Tilsvarende følger det af fast forvaltningsretlig praksis, at advokater ikke skal forevise en fuldmagt, hvis der på vegne af en klient f.eks. anmodes om aktindsigt. Der forudsættes, at der er tale om en advokat med beskikkelse her i landet eller i et land som beskrevet i § 17, stk. 1, nr. 1.

Advokater vil i henhold til *stk. 3* være undtaget fra kravet om dokumentation af klientforholdet, men derimod ikke fra kravet om klarlæggelse af identifikation. De af loven omfattede virksomheder og personer må på baggrund af en risikovurdering kræve, at advokaten identificerer, uanset om denne optræder som kunde eller som advokat for en kunde.

Efter *stk. 4* skal kravet i § 14, stk. 2, om identifikation af den, der handler på en andens vegne ikke gælde, hvis den pågældende er omfattet af kredsen af virksomheder nævnt i § 17, stk. 1, nr. 1. Der henvises til bemærkningerne til § 14, stk. 3.

Til § 15

De skærpede krav til kundelegitimation gennemfører direktivets artikel 13 og FATF's anbefalinger nr. 6 og 7. De skærpede krav gælder ikke i de i § 17, stk. 1 og 2, nævnte situationer. De skærpede legitimationsforanstaltninger skal ske på grundlag af en vurdering af risikoen og i situationer, som i sig selv indebærer en øget risiko for hvidvask af penge og finansiering af terrorisme, og som minimum i de tilfælde, der nævnt i stk. 2-4.

Stk. 2 vedrørende skærpet opmærksomhed, hvor kunden ikke har været fysisk til stede, gælder ikke for de tilfælde, der er omfattet af § 16, eksempelvis for livsforsikrings- og pensionsaftaler.

Den skærpede opmærksomhed kan eksempelvis ske ved at modtage supplerende legitimation. Hvis den almindelige legitimation sker ved f.eks. kørekort eller pas, kan den supplerende legitimation f.eks. være sygesikringsbevis. Kontrollen af de udleverede dokumenter kan f.eks. ske ved at sammenholde dokumenterne eller, hvis der er tale om et dokument udstedt af en af de nævnte virksomheder eller personer, ved at kræve en bekræftende attesting af dokumentet. Kravet i nr. 3 sikrer, at kunden allerede er identificeret i et kreditinstitut.

Stk. 3 kræver den øverste daglige ledelses godkendelse af at fortsætte eksisterende kundeforhold med politisk udsatte personer bosiddende i et andet land. Kravet gælder kundeforhold, der er etableret før den 1. april 2010, hvor loven træder i kraft.

Stk. 4 gennemfører direktivets artikel 13 (6) og FATF's anbefaling nr. 8. De af loven omfattede virksomheder skal være særligt opmærksomme på risici for hvidvask og terrorfinansiering, som kan komme fra nye produkter, og som kan fremme anonymitet. Ved nye produkter skal det overvejes om produktet f.eks. kan anvendes til at fremme anonymitet.

Til § 16

I de i § 16 omhandlede tilfælde er der en formodning for, at risikoen for hvidvask og terrorfinansiering er lav. I disse situationer kan det derfor helt undlades at opfylde kravene i § 11 i lovforslaget.

Stk. 1, nr. 1 og 2, gennemfører direktivets artikel 11 (5) (a) og (b). Livsforsikringsselskaber og tværgående pensionskasser undtages for pligten til at kræve legitimation, når der er tale om livsforsikrings- og pensionsaftaler under et vist minimumsbeløb (7.500 og 18.750 kr.). Hvis den eller de periodiske præmier, der skal indbetales i løbet af et år, forhøjes, således at tærsklen på 7.500 kr. overstiges, skal der kræves legitimation.

Livsforsikringsselskaber og tværgående pensionskasser undtages på samme måde for pligten til at kræve legitimation, når livsforsikrings- og pensionsaftalerne ikke anses at kunne udnyttes til hvidvask eller terrorfinansiering pga. manglende tilbagekøbsmulighed, jf. lovteksten, eller hvis aftalen ikke kan anvendes som sikkerhed for lån.

Uanset beløbsstørrelserne gælder legitimationskravet, såfremt der er mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering.

I henhold til *nr. 3* må legitimationskravet anses for opfyldt, når det konstateres, at præmien eller bidraget fra pensionssparereren skal debiteres en konto, der er åbnet i pensionssparerens navn i overensstemmelse med bestemmelsen i forslagets § 11.

Ifølge *nr. 4* er livsforsikrings- og pensionsaftaler, der indgås i medfør af en arbejdskontrakt eller den forsikredes erhvervmæssige virksomhed, hvor der er en begrænset tilbagekøbsmulighed, eksempelvis i tilfælde af emigration, undtaget på betingelse af, at der kræves legitimation, hvis kunden benytter tilbagekøbsmuligheden.

Nr. 5 gennemfører direktivets artikel 11 (5) og undtager elektroniske penge, som defineret i direktiv 2000/46/EF indenfor de angivne grænser.

Bestemmelsen i *stk. 2* gentager det overordnede udgangspunkt i forslagets § 10 om, at der skal kræves legitimation, såfremt der foreligger en mistanke om, at en

transaktion har tilknytning til hvidvask eller terrorfinansiering, der er omfattet af underretningspligten i forslaget § 7.

Bestemmelsen betyder, at undtagelserne fra kravene til kundelegitimation i § 16 ikke kan anvendes, hvis virksomheden eller personen har en mistanke om, at en transaktion har tilknytning til hvidvask eller terrorfinansiering, der er omfattet af underretningspligten.

Til § 17

Bestemmelsen gennemfører artikel 11, som svarer til artikel 3 (9) i 2. hvidvaskdirektiv om, at hvis kunden er et kredit- eller finansieringsinstitut, der er omfattet af hvidvaskdirektivet, gælder legitimationskravene i § 11 ikke. Centralbanker er ligeledes omfattet af undtagelsen. Kredit- og finansieringsinstitutter fra 3. lande, der er underlagt krav svarende til 3. hvidvaskdirektiv, er også undtaget. Det er dog et krav, at der føres kontrol med overholdelsen af disse krav. Det er op til de virksomheder og personer, der er omfattet af loven, at vurdere, om et land uden for Den Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område, er underlagt krav, der svarer til de krav, der følger af 3. hvidvaskdirektiv, og om der føres kontrol med overholdelsen af disse krav.

Hvis Kommissionen, i overensstemmelse med direktivets artikel 40 (4), har truffet beslutning om at undtage et land, kan oplysninger indhentet af virksomheder, der er etableret i dette land, ikke lægges til grund som en opfyldelse af legitimationskravet.

Det følger af artikel 40 (4) i 3. hvidvaskdirektiv, at Kommissionen kan træffe beslutning om, at et land uden for EU ikke har regler om kundekendskab m.v. svarende til 3. hvidvaskdirektiv eller ikke fører tilsyn med reglernes overholdelse svarende til 3. hvidvaskdirektiv. Såfremt Kommissionen træffer beslutning om, at et land ikke lever op til dette, skal Kommissionen offentliggøre en negativliste, der indeholder det/de pågældende lande.

Listen vil alene indeholde de lande, hvor Kommissionen har taget konkret stilling til, at det/de pågældende lande ikke har regler eller fører tilsyn med disse regler svarende til 3. hvidvaskdirektiv. Der kan ikke slutes modsætningsvist fra listen. Listen kan således ikke tages til udtryk for, at lande, der ikke figurerer på listen, har regler eller tilsyn svarende til 3. hvidvaskdirektiv.

Nr. 2 undtager også virksomheder, hvis værdipapirer er optaget til handel på et reguleret marked i en eller flere medlemsstater og virksomheder fra tredjelande, der er underlagt tilsvarende oplysningskrav.

Ifølge direktivet er kun indenlandske offentlige myndigheder undtaget, jf. *nr. 3*.

Stk. 2. Af direktivets præambel nr. 23 fremgår det, at advokater selv skal identificeres af det kontoførende institut, og at advokater selv skal identificere deres

klient, som har midler på klientkontoen. Klienten er således den reelle ejer af kontoen

Der skal efter *stk. 3* altid indhentes information for at fastslå, at kunden er omfattet af undtagelserne.

Til § 18

Bestemmelsen gennemfører direktivets artikel 12, som foreskriver, at Kommissionen på baggrund af beslutning fra udvalget nedsat i medfør af direktivets artikel 41 kan beslutte, at virksomheder og personer omfattet af denne lov ikke kan anvende undtagelsen i § 18 over for kredit- og finansieringsinstitutter eller børsnoterede virksomheder eller andre enheder fra et tredjeland, når disse ikke opfylder betingelserne i henhold til 3. hvidvaskdirektiv.

Hvis Kommissionen, i overensstemmelse med direktivets artikel 40 (4), har truffet beslutning om at undtage et land, kan oplysninger indhentet af virksomheder, der er etableret i dette land, ikke lægges til grund som en opfyldelse af legitimationskravet.

Det følger af artikel 40 (4) i 3. hvidvaskdirektiv, at Kommissionen kan træffe beslutning om, at et land uden for EU ikke har regler om kundekendskab m.v. svarende til 3. hvidvaskdirektiv eller ikke fører tilsyn med reglernes overholdelse svarende til 3. hvidvaskdirektiv. Såfremt Kommissionen træffer beslutning om, at et land ikke lever op til dette, skal Kommissionen offentliggøre en negativliste, der indeholder det/de pågældende lande.

Listen vil alene indeholde de lande, hvor Kommissionen har taget konkret stilling til, at det/de pågældende lande ikke har regler eller fører tilsyn med disse regler svarende til 3. hvidvaskdirektiv. Der kan ikke slutes modsætningsvist fra listen. Listen kan således ikke tages til udtryk for, at lande, der ikke figurere på listen, har regler eller tilsyn svarende til 3. hvidvaskdirektiv.

Til § 19

Bestemmelsen gennemfører direktivets artikel 30 samt FATF's anbefaling nr. 10.

Af hensyn til efterforskningsmulighederne og bevissikkerheden foreslås det i *stk. 1*, at oplysninger vedrørende identitet og transaktioner opbevares i en periode på mindst 5 år fra henholdsvis kundeforholdets ophør og transaktionens gennemførelse.

Ikke alle dokumenter eller registreringer behøver at blive opbevaret. Alene oplysninger, der har en vis betydning, som f.eks. dokumenter, telefonnotater m.v. af ordregivende karakter samt kontooversigter, bør opbevares. Hvis f.eks. et lånetilbud ikke bliver effektueret, skal tilbuddet ikke opbevares. Hvis der er tale om en låneaftale, skal eksempelvis lånedokumentet opbevares i mindst 5 år efter indfrielse af lånet.

Det forudsættes endvidere, at den allerede eksisterende edb-registrering af CPR-numre, navne m.v. og opbevaring på mikrofilm videreføres, lige som det ikke nødvendigvis er den pågældende virksomhed eller person selv, der opbevarer oplysningerne.

Såfremt en virksomhed eller person har taget en kopi af de legitimationsdokumenter – f.eks. pas eller kørekort, som kunden har forevist, kan virksomheden eller personen opbevare disse kopier som dokumentation for kundens identitet. Dette gælder, selv har taget kopien i medfør af forslaget § 11 og 13.

Tilføjjelsen i *stk. 2* om, at oplysningerne skal opbevares, så de kan fremfindes samlet, skal ske således, at det er muligt at kæde transaktionen sammen med identifikationen af kunden, og er begrundet i hensynet til en hurtig efterforskning. Det er således vigtigt, at virksomheder og personer omfattet af loven hurtigt kan besvare anmodninger om oplysninger om, hvorvidt de opretholder kundeforhold med navngivne personer. *Stk. 3* præciserer, at identitetsoplysningerne også skal opbevares i overensstemmelse med *stk. 1* og *2* efter virksomhedens ophør. Såfremt der kun er tale om en delvis overdragelse af eksempelvis en kundeportefølje, vil det være den overtagende virksomhed eller person, der har opbevaringspligten. Overdragelse af en portefølje af udlån i et pengeinstitut, en bestandsoverdragelse i et forsikringsselskab eller skift af administrator m.v. indebærer, at den overtagende virksomhed eller person bliver ansvarlig for opbevaringen af identitetsoplysningerne i overensstemmelse med *stk. 1* og *2*.

Til § 20

Bestemmelsen gennemfører direktivets artikel 31 (1) og (3) samt FATF's anbefaling nr. 22.

Det følger af bestemmelsens *stk. 1*, at virksomheder omfattet af § 1, *stk. 1*, nr. 1-2, skal sikre, at deres filialer og dattervirksomheder, der er etableret i lande uden for Den Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område, foretager tilstrækkelig kundelegitimation samt opbevaring af identitetsoplysninger m.v., der svarer til de krav, der stilles i 3. hvidvaskdirektiv. Bestemmelsen vedrører særlig etablering af filialer og dattervirksomheder i lande, som ikke på tilstrækkelig vis har gennemført FATF's anbefalinger.

Ifølge bestemmelsens *stk. 2* skal den virksomhed, der har etableret en filial eller en dattervirksomhed i et land udenfor Den Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område, underrette den myndighed, som påser virksomhedens overholdelse af loven, såfremt det pågældende land ikke tillader anvendelsen af foranstaltninger, der svarer til kravene i 3. hvidvaskdirektiv. Underretningen til den myndighed, der påser virksomhedens overholdelse af loven, videregives til Kommissionen i overensstemmelse med direktivets artikel 31 (2).

Virksomheden skal i disse situationer endvidere sikre sig, at risikoen for hvidvask og terrorfinansiering i filialen eller dattervirksomheden varetages på anden vis.

Bestemmelsens *stk. 3* gennemfører direktivets artikel 34 (2), hvorefter de i *stk. 1* nævnte virksomheder skal drage omsorg for, at deres filialer og dattervirksomheder, der er etableret i lande udenfor Den Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område, har skriftlige interne regler vedrørende kundelegitimation og opbevaring af registreringer svarende til kravene i § 21, *stk. 1*, i det omfang landets lovgivning tillader dette. Skriftlighedskravet kan anses for opfyldt ved, at retningslinjerne lagres digitalt. Der henvises til bemærkningerne til § 22.

Til kapitel 5

Til § 21

Bestemmelsen præciserer de overordnede retningslinjer for hvilke krav, der fra lovgivers side stilles til opfyldelse af lovens formål. Der er ikke fundet behov for at indføre en offentlig godkendelsesordning af virksomhedernes interne regler.

Stk. 1 gennemfører direktivets artikel 34 (1) og 35 (1), 1. og 2. del. Med henblik på at forebygge og forhindre gennemførelse af transaktioner, der er knyttet til hvidvask af penge og terrorfinansiering, pålægger forslaget virksomhederne at udfærdige interne regler om betryggende kontrol- og kommunikationsprocedurer, herunder regler, der sikrer, at kundens rette identitet kendes, hvorledes virksomhederne skal undersøge mistænkelige transaktioner samt en procedure for underretning af politiet. De interne regler kan også indeholde beskrivelse af hvilke kundetyper og/eller produkter, der anses for at have lav risiko eller høj risiko, samt begrundelsen herfor. Kravet om skriftlighed kan anses for opfyldt ved, at retningslinjerne lagres digitalt.

Det pålægges endvidere virksomhederne at udfærdige uddannelsesprogrammer, der sikrer, at personalet, herunder også medlemmer af ledelsen, får den fornødne instruktion til gennemførelse af betryggende kontrol- og underretningsforanstaltningerne. Dette kan ske i form af regelmæssige interne instruktionsmøder eller som led i virksomhedens uddannelsesforløb. Formålet hermed er at give de ansatte bedre forudsætninger for at genkende aktiviteter, som kan være forbundet med hvidvask af penge og finansiering af terrorisme, og at de kan blive instrueret om, hvorledes de skal forholde sig i sådanne tilfælde.

Det fremgår af *stk. 1*, at de skriftlige interne regler skal være tilstrækkelige. Hermed forstås, at der for visse typer af virksomheder vil være tale om lavrisikokunder eller lavrisikoprodukter, hvorfor kravene kan vurderes ud fra en risikobaseret synsvinkel. Kravene til skriftlige interne regler vil også afhænge af virksomhedens størrelse.

I *stk. 2* betyder ledelseskontrol for større virksomheder, at den enkelte virksomhed skal udpege en person på ledelsesniveau, f.eks. en underdirektør eller en chef for en juridisk afdeling, der skal sikre, at virksomheden overholder pligterne efter loven. Ved ledelsesniveau forstås i mindre virksomheder direktionen. Dette er en gennemførelse af den fortolkende note til FATF's anbefaling nr. 15.

Stk. 3 skal sikre, at den for virksomheden udpegede ledelsesperson har adgang til kundeoplysninger og anden relevant information.

Stk. 4 gennemfører direktivets artikel 35 (1), 1. og 2. led. Virksomheden skal bl.a. gennem uddannelsesprogrammer sikre, at de ansatte er bekendt med pligterne vedrørende bekæmpelse af hvidvask, herunder legitimationskravene, og at de skal være opmærksomme på mistænkelige transaktioner. Der er ikke specielle krav til, hvordan dette sikres. Det vil ofte være nærliggende for større virksomheder at tilrettelægge egentlig undervisning. En række omfattede virksomheder vil være enkeltmandsvirksomheder eller mindre virksomheder, hvor en anden form for orientering af de ansatte passer mere naturligt ind i virksomhedsstrukturen.

Stk. 5, der gennemfører direktivets artikel 35 (1), 3. led, præciserer i øvrigt, at det i ansættelsesforhold altid er arbejdsgiveren - også når denne er en juridisk person - som de nævnte pligter påhviler.

Efter *stk. 6* kan Skatteforvaltningen fastsætte nærmere overordnede generelle retningslinjer for forretningsgange m.v. for de i *stk. 1* nævnte krav. Retningslinjerne skal kun vedrøre overordnede områder, og der vil ikke kunne ske en detailregulering af enkeltområder i disse.

Til kapitel 6

Til § 22

Bestemmelsen gennemfører artikel 26 i direktivet.

Det fremgår af bestemmelsen, at ansvarsfriheden også gælder for den kortere »indefrysningssperiode«, der vil kunne være i forbindelse med en underretning efter forslaget § 7, stk. 4, fra der gives underretning og til beslutning om beslaglæggelse eller frigivelse af det pågældende udbytte er taget. Dette svarer til reguleringen af indefrysning i Rådets forordning (EF) nr. 881/2002 om indførelse af visse specifikke restriktive foranstaltninger mod visse personer og enheder, der har tilknytning til Usama bin Laden, Al-Qaida-organisationen og Taliban samt om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 467/2001 om forbud mod udførelse af visse varer og tjenesteydelser til Afghanistan, om styrkelse af flyveforbuddet og om udvidelse af indefrysningen af midler og andre økonomiske ressourcer over for Taliban i Afghanistan.

Til § 23

Bestemmelsen i *stk. 1* gennemfører artikel 28 (1) i direktivet.

Bestemmelsen pålægger virksomheder og personer, der er omfattet af loven, ledelse og ansatte i disse virksomheder og personer samt revisorer og andre, der udfører eller har udført særlige hverv for virksomheden eller personen, tavshedspligt.

»Revisorer« er i bestemmelsen nævnt som et eksempel på andre, der udfører eller har udført særlige hverv for virksomheden.

Tavshedspligten omfatter følgende oplysninger:

- oplysninger om, at der er givet underretning efter § 7 i forslaget
- oplysninger om, at det overvejes, om der skal gives en sådan underretning
- oplysninger om, at der er eller vil blive iværksat en undersøgelse af, om der er tale om hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Tavshedspligten omfatter kun disse oplysninger. Hvis en virksomhed får mistanke om, at en ansat i en anden virksomhed hvidvasker udbytte fra f.eks. underslæb eller mandatsvig over for virksomheden, er bestemmelserne ikke til hinder for, at den førstnævnte virksomhed kan oplyse den sidstnævnte virksomhed om mistanken om underslæb eller mandatsvig. Dette kan ske som led i et almindeligt kriminalitetsforebyggende øjemed. Den førstnævnte virksomhed vil derimod ikke kunne oplyse den sidstnævnte virksomhed om, at der er givet underretning efter forslagets § 7. Virksomhederne skal dog i forbindelse med underretningen fortsat overholde de tavshedspligtsbestemmelser, der gælder efter anden lovgivning, f.eks. lov om finansiel virksomhed.

Efter *stk. 2* kan oplysningerne videregives til de myndigheder og organisationer, der påser lovens overholdelse. Bestemmelsen svarer til artikel 28 (2) i direktivet.

Ifølge *stk. 3* kan oplysningerne videregives til virksomheder, der tilhører samme gruppe som defineret i artikel 2 (12) i direktiv 2002/87/EF. Bestemmelsen gennemfører artikel 28 (3) i direktivet. Direktiv 2002/87/EF er direktivet om supplerende tilsyn med kreditinstitutter, forsikringsselskaber og investeringselskaber i et finansielt konglomerat og om ændring af direktiv 73/239/EØF, 79/267/EØF, 92/49/EØF, 92/96/EØF, 93/6/EØF og 93/22/EØF samt direktiv 98/78/EF og 2000/12/EF. I dette direktiv er en gruppe defineret som en gruppe af virksomheder bestående af en modervirksomhed, dens dattervirksomhed samt modervirksomhedens og dens dattervirksomheders kapitalinteresser foruden virksomheder, mellem hvilke der består en forbindelse som omhandlet i artikel 12 (1) i direktiv 83/349/EØF.

Administrationsfællesskaber er omfattet af bestemmelsen, jf. artikel 12 (1) (b) i direktiv 83/349/EØF af 13. juni 1983.

Bestemmelsens *stk. 6* gennemfører artikel 28 (5). Ifølge denne bestemmelse kan oplysningerne udveksles mellem de virksomheder og personer, der er omfattet af bestemmelsen, hvis samtlige betingelser i bestemmelsen er opfyldt.

For det første er det et krav, at oplysningerne vedrører en virksomhed eller person, der er kunde hos både modtageren og afsenderen af oplysningerne, og at oplysningerne vedrører en transaktion, som både involverer modtageren og afsenderen. Dernæst er det et krav, at modtager og afsender har samme profession, og at modtager og afsender er underlagt ensartede krav for så vidt angår tavshedspligt og beskyttelse af personoplysninger. Endelig er det et krav, at de oplysninger, der udveksles, kun anvendes til forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme.

Det fremgår af *stk. 5*, at hvis oplysningerne videregives efter *stk. 3-4* til en virksomhed, som har hjemsted i et land uden for Den Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område, er det et krav, at virksomheden er underlagt krav om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, der svarer til de krav, der følger af 3. hvidvaskdirektiv, og at der føres kontrol med overholdelsen af disse krav.

Til § 24

Bestemmelsen gennemfører direktivets artikel 28 (7). Det fremgår af bestemmelsen, at Skatteforvaltningen skal informere de øvrige medlemsstater og Kommissionen, når de træffer beslutning om, at et land uden for Den Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område, har krav om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, der svarer til de krav, der følger af 3. hvidvaskdirektiv, og at der føres kontrol med overholdelsen af disse krav.

Bestemmelsen har sammenhæng med bestemmelsen i § 23. Hvis der skal videregives oplysninger efter § 23 til en virksomhed eller person i et land uden for Den Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område, skal der tages stilling til, om landet har krav om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, der svarer til de krav, der følger af 3. hvidvaskdirektiv, og om der føres kontrol med overholdelsen af disse krav. Bestemmelsen skal medvirke til, at der kan opnås en fælles praksis inden for Fællesskabet ved vurderingen af 3. lande i forhold til bestemmelserne om hvidvask og terrorfinansiering.

Til § 25

Bestemmelsen gennemfører direktivets artikel 29. Det følger af bestemmelsen, at virksomheder og personer omfattet af loven kan afskæres fra at videregive oplysninger til 3. lande efter forslaget § 23. Dette forudsætter, at Kommissionen træffer beslutning herom i henhold til direktivets artikel 40 (4). Se bemærkninger til § 17.

Til kapitel 7

Til § 26

Den 28. juni 2001 vedtog Rådet (ECOFIN) forordning nr. 1338/2001 om fastlæggelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri, samt forordning 1339/2001, der udvider bestemmelserne i 1338/2001 til også at gælde for EU-lande uden for eurosamarbejdet, herunder Danmark.

Forordning 1338/2001 indeholder i artikel 6 (1) bl.a. en forpligtelse for kreditinstitutter samt alle andre institutter, der som led i deres virksomhed deltager i håndtering og udlevering af pengesedler og mønter til offentligheden, herunder institutter, hvis aktivitet består i veksling af pengesedler og mønter i forskellig valuta, som f.eks. vekselkontorer, til at tage alle eurosedler og euromønter, som de ved eller har tilstrækkelig grund til at tro er falske, ud af omløb. De overgiver dem straks til de kompetente nationale myndigheder.

Derudover indeholder forordningen i artikel 6 (2) en forpligtelse for medlemsstaterne til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de pågældende institutter, der undlader at opfylde deres forpligtelser efter bestemmelsen, kan pålægges sanktioner, der skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

Overtrædelse af forpligtelsen til at tage falske penge ud af omløb må anses for omfattet af bestemmelserne i kriminallovens § 60 om forbrydelser vedrørende penge.

En forpligtelse til straks at overgive sedler og mønter til de kompetente nationale myndigheder, hvis der er tilstrækkelig grund til at tro, at de er falske, findes derimod ikke i grønlandsk ret. Det er fundet hensigtsmæssigt, at pligten til straks at overgive formodede falske sedler og mønter til politiet ikke blot omfatter euro men en hvilken som helst valuta, herunder også danske kroner. Lovforslaget indeholder derfor en bestemmelse om, at kreditinstitutter m.v. straks skal tage sådanne sedler og mønter ud af omløb og overgive dem til politiet samt en bestemmelse om, at overtrædelse af videregivelsesforpligtelsen foranstaltes med bøde.

Indberetningen kan gives til enhver politikreds. Politiet sørger for videresendelsen til Rigspolitichefen med henblik på videre analyser.

Til kapitel 8

Til § 27

Skatteforvaltningen påser, at loven og de regler, der er udstedt i medfør af loven, overholdes, jf. forslagens § 27, stk. 1.

For at kunne føre tilsyn med virksomheder og personer omfattet af loven, foreslås det, at disse virksomheder og personer skal registreres hos Skatteforvaltningen, jf. *stk. 2.*

Stk. 3 skal sikre, at der stilles krav om hæderlighed for medlemmer af virksomhedens ledelse eller for virksomhedens ejere, for at sikre, at de omfattede personer og virksomheder eksempelvis ikke er dømt for en økonomisk forbrydelse tidligere. Medlemmer af ledelsen omfatter bestyrelsesmedlemmer, suppleanter herfor, reelle ejere samt direktører.

Formålet er at bidrage til at minimere risikoen for hvidvask af penge i virksomheden og kanalisering af penge til terrorformål via virksomheden.

Henvisningen i bestemmelsen til § 164, stk. 3, i kriminalloven indebærer, at Skatteforvaltningen skal foretage samme vurdering, som domstolene foretager i forbindelse med en rettighedsfrakendelsessag. Herudover betyder henvisningen, at hvis Skatteforvaltningen vurderer, at en person ikke opfylder kravene i bestemmelsen, tillægges vedkommende de rettigheder, der følger af kriminallovens § 164, stk. 3. Dette indebærer blandt andet, at anklagemyndigheden på begæring enten af den, der har fået afslag, eller på begæring af Skatteforvaltningen skal indbringe spørgsmålet om rettighedsfrakendelse for retten.

Stk. 4 Det foreslåede *stk. 4* giver Skatteforvaltningen mulighed for at afregistrere en person eller virksomhed, hvis en person, et medlem af ledelsen eller de reelle ejere, der er registreret efter § 30 *stk. 2*, hos Skatteforvaltningen, dømmes for et forhold, som kan foranstaltes og det udviste forhold begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet, jf. det foreslåede *stk. 3*. En hjemmel til at foretage afregistrering vil kunne sikre, at personer eller virksomheder, hvis ledelse eller reelle ejere ikke opfylder kravene til hæderlighed, kan tages ud af registret.

Bestemmelsen finder anvendelse i de tilfælde, hvor en virksomhed er registreret efter *stk. 2*, og hvor der efterfølgende sker udskiftning af personer i den registrerede virksomheds ledelse eller blandt de reelle ejere. Herudover finder bestemmelsen anvendelse, når en person eller virksomhed er blevet registreret efter *stk. 2*, og det efterfølgende viser sig at bero på en fejl, fordi den i *stk. 2* nævnte person eller medlemmer af ledelsen eller de reelle ejere af virksomheden nævnt i *stk. 2*, ikke opfylder kravene i *stk. 3*.

Hvis der rejses kriminalsag mod personer registreret i medfør af *stk. 2*, eller medlemmer af ledelsen eller reelle ejere af virksomheder registreret i medfør af *stk. 2*, for overtrædelse af kriminalloven eller anden lovgivning, herunder den finansielle lovgivning, mens en virksomhed eller person er registreret i Skatteforvaltningen, kan der under kriminalsagen nedlægges påstand om, at der skal ske frakendelse af den pågældendes persons rettighed til at udøve aktiviteten.

De generelle kriminalprocessuelle principper og almindelige retssikkerhedsmæssige hensyn taler for, at der så vidt muligt under kriminalsagen gøres endeligt op med, om

en person eller virksomhed, der er registreret i medfør af stk. 2, fortsat kan være registreret. Den endelige afgørelse heraf skal således foretages under kriminalsagen.

Det betyder, at Skatteforvaltningen ikke kan afregistrere en person eller virksomhed som følge af et forhold, som kan foranstalles, hvis domstolene under kriminalsagen ikke har truffet afgørelse om, at den pågældende ikke fortsat kan være registreret. Heraf følger, at hvis der ikke nedlægges påstand om frakendelse/afregistrering under kriminalsagen, kan Skatteforvaltningen ikke efterfølgende komme til det resultat, at registreringen skal fjernes.

Det fremgår af *stk. 5*, at virksomhederne og personerne skal give Skatteforvaltningen de oplysninger, der er nødvendige til brug for tilsynet. Bestemmelsen gennemfører artikel 37 (2). Som tvangsmiddel kan Skatteforvaltningen pålægge tvangsbøder, jf. forslaget § 30, stk. 4.

Skatteforvaltningen har adgang til de virksomheder og personer, som Skatteforvaltningen fører tilsyn med, uden retskendelse, jf. *stk. 6* i bestemmelsen. Bestemmelsen gennemfører artikel 37 (3), som kræver, at de kompetente myndigheder blandt andet for så vidt angår kredit- og finansieringsinstitutter har udvidede tilsynsbeføjelser, navnlig mulighed for at gennemføre inspektioner på stedet.

Det fremgår af *stk. 7*, at Skatteforvaltningen kan påbyde de virksomheder og personer, som er omfattet af loven inden for en frist fastsat af tilsynet at foretage de nødvendige foranstaltninger i tilfælde af overtrædelse af bestemmelser i hvidvaskloven, de regler, der er fastsat i medfør heraf, og Inatsisartuts lov om oplysninger, der skal medsendes om betalere ved pengeoverførsler.

Til § 28

Forslaget gennemfører artikel 35 (3) i direktivet.

Forslaget vedrører specifik tilbagemelding til de virksomheder eller personer, som efter loven har givet underretning om en hvidvaskmistanke. En underretning er en information til politiet og har ikke karakter af en anmeldelse. Dette betyder bl.a., at de regler, der gælder om underretninger til anmeldere, ikke finder anvendelse.

Stk. 1 bestemmer, hvornår og om hvad Hvidvasksekretariatet kan give tilbagemelding til den, der har indgivet underretning.

Der vurderes at være behov for at kunne give tilbagemelding om status i sagen, f.eks. at der er rejst sigtelse, at oplysningen indgår i en verserende sag, eller at videre efterforskning er sat i bero, men at sagen ikke er henlagt.

Selv om der kan tænkes situationer, hvor det kan have betydning for vurderingen af et kundeforhold at få mere detaljerede oplysninger om sigtelsen, skønnes der ikke generelt at være et behov herfor, der gør, at det skal være et almindeligt led i

tilbage meldingen. Hensynet til den mistænkte eller sigtede taler imod en så omfattende tilbage melding. En sådan specifik tilbage melding bør derfor være en absolut undtagelse, der især kan være aktuel, hvor der er tale om meget små forhold, eller hvor den aktuelle kriminalitet vedrører bedrageri over for pengeinstitutter o.l. Uden for disse situationer vurderes det at være tilstrækkeligt, at der så vidt muligt gives oplysning om, hvorvidt der er mistanke om narkotikakriminalitet eller økonomisk kriminalitet eller eventuel anden form for kriminalitet.

Ikke mindst af hensyn til den interne undervisning vil det være hensigtsmæssigt, at der er mulighed for, at tilbage meldingen om endelig afgørelse i visse tilfælde, hvor dommens indhold er særligt oplysende omkring udbytte og hvidvask, sker i form af en dom eller en domsekstrakt.

Uanset formuleringen »kan« er det tanken med bestemmelsen, at der så vidt muligt skal gives tilbage melding i det ved bestemmelsen hjemlede omfang. Vurderingen vil bero på en afvejning af på den ene side hensynet til den person, der er indgivet underretning om, og på den anden side den underrettendes behov for tilbage melding. I afvejningen indgår det, om den underrettende har tavshedspligt og har et egentligt kundeforhold til den pågældende, ligesom det kan indgå, om den underrettende er underlagt særlige etiske regler. Underretning kan også gives, såfremt det vurderes, at dette kan forebygge eller standse kriminalitet rettet mod den underrettende. Specifik tilbage melding kan således især være aktuelt i den finansielle sektor og andre erhverv med tavshedspligt og etiske krav, hvorimod det på andre områder i vidt omfang vil være tilstrækkeligt at orientere neutralt om eksempler på hvidvaskunderretninger og afgørelser.

Tilbage melding kan først gives, når det med sikkerhed ikke kan skade efterforskningen. Uanset hvilke regler der gives om tavshedspligt, og uanset mange af de virksomheder, der er omfattet af loven, allerede er undergivet tavshedspligt, gælder det for nogle efterforskningssituationer, at der i en periode kun sker den for efterforskningen nødvendige videregivelse af oplysninger. Tilbage melding bør ikke ske i en sådan periode, end ikke til de virksomheder, der er vant til at efterleve en omfattende tavshedspligt. I øvrigt kan der tillige ved et fortsat kundeforhold være det problem, at oplysningen måske vil være medvirkende til, at et kundeforhold opsiges, hvilket kan henlede kundens opmærksomhed på en eventuel efterforskning. Der vil ikke ved en tilbage melding kunne gives pålæg om, at et kundeforhold ikke må opsiges.

Der kan også tænkes at forekomme andre situationer, hvor tilbage melding konkret skønnes ikke at skulle ske eller først bør ske på et senere tidspunkt.

Formuleringen omkring meddelelse om domfældelse giver mulighed for at vælge, i hvilken form dette bør ske i den konkrete sag. Det kan indgå i overvejelserne omkring dette valg, hvilket almindeligt gældende sikkerhedsniveau omkring beskyttelse af personoplysninger, der er i den pågældende virksomhed.

Tilbage melding skal efter forslaget gives til »den underrettende«. Dette udtryk skal forstås bredt, idet det ofte er en person i ledelsen, der står formelt for underretning på

baggrund af oplysninger fra ansatte i virksomheden. Begrebet »den underrettende« omfatter alle personer, der har været et led i underretningskæden.

Bestemmelsen i *stk. 2* er indsat for at sikre, at anvendelsesbegrænsningen er kendt af de, der skal kende hvidvaskloven, uanset at dette også følger af den mere generelle bestemmelse i kriminallovens § 95 – om uberettiget videregivelse af bl.a. meddelelser om en andens private forhold.

På grund af oplysningernes art vil udgangspunktet være, at enhver videregivelse er uberettiget.

Oplysningerne kan dog videregives i anonymiseret form til alle i virksomheden i undervisningssammenhæng.

Til kapitel 10

Til § 29

Det foreslås at indføre en klageadgang til Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked. Bestemmelsen omfatter kun afgørelser, som er truffet af Skatteforvaltningen i henhold til loven eller regler udstedt i medfør heraf.

Departementet for Erhverv og Arbejdsmarkeds afgørelser kan indbringes for domstolene.

Til kapitel 11

Til § 30

Det er en forudsætning for anvendelsen af bestemmelsen, at den pågældende ikke kan foranstaltes for handlingen efter andre alvorligere bestemmelser for samme handlinger eller undladelser, f.eks. kriminallovens § 111 om hæleri eller bestemmelsen i kriminallovens § 30, stk. 1, nr. 3, om bistand ved finansiering af terrorisme.

Det fremgår af bestemmelsens *stk. 1*, at simpelt uagtsomme overtrædelser af lovens bestemmelser, i modsætning til den nuværende hvidvasklov, ikke kan foranstaltes.

Forsætlig eller groft uagtsom overtrædelse af § 2, § 6, stk. 2, § 7, stk. 1, 2. pkt., stk. 2 og stk. 3, 1. pkt., § 10, § 11, stk. 1-6, § 12, stk. 1, 1.-3. pkt., stk. 2 og stk. 3, 2. pkt., § 13, § 14, stk. 1, 1. pkt., § 14, stk. 2, § 15, stk. 1, stk. 2, 1. pkt., og stk. 3-6, § 19, stk. 1, 1. pkt., stk. 2, og stk. 3, 1. pkt., § 20, § 21, stk. 1-4, § 23, stk. 1, § 26, 2. pkt., § 27, stk. 2 og 5, foranstaltes med bøde. Det samme gælder overtrædelser af § 28, stk. 2,

om tavshedspligt med hensyn til tilbagemelding, medmindre forholdet skal behandles efter kriminallovens regler.

I *stk. 2* foreslås der mulighed for at idømme anstaltsanbringelse i op til 6 måneder ved særlig grove eller omfattende overtrædelser af reglerne om underretningspligt, identifikation eller opbevaring af identitets- og transaktionsoplysninger. Anvendelsen af bestemmelsen vil især være aktuel i situationer, hvor der konkret ikke kan dømmes for hæleri, men hvor lovens bestemmelser mere systematisk ikke er overholdt, f.eks. hvor der (overvejende) ikke er krævet legitimationsoplysninger fra kunder, eller hvor oplysninger om kunder eller transaktioner (overvejende) ikke er opbevaret. Endvidere vil bestemmelsen kunne være anvendelig, hvis der ved beløbsmæssigt særlig store transaktioner ikke er krævet og/eller opbevaret legitimationsoplysninger.

Anvendelsen af bestemmelsen på manglende underretning kan være aktuel i situationer, hvor der er sikre oplysninger om, at den pågældende var bekendt med, at der konkret var underretningspligt, men har undladt dette f.eks. på grund af fortjenesten ved at gennemføre en transaktion trods en ikke afkræftet mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Eksempelvis kan nævnes et vekselkontor, der trods kendskab til hvidvasklovens krav konsekvent ikke kræver identitetsoplysninger ved veksling af større beløb, eller en pengeoverførselsvirksomhed, der ikke opbevarer oplysninger om, på hvis vegne en transaktion er gennemført, eller overfører beløb uden nærmere undersøgelse trods en ansats velbegrundede mistanke om finansiering af terrorisme, uden at underrette Hvidvasksekretariatet. Der vil være en uskarp afgrænsning til ansvar for overtrædelse af kriminallovens bestemmelser om hæleri eller finansiering af terrorisme.

Bestemmelsen vil således udgøre et supplement til hæleribestemmelsen i kriminallovens § 111 om hæleri eller bestemmelsen i kriminallovens § 30, stk. 1, nr. 3, om bistand ved finansiering af terrorisme.

Bestemmelsens *stk. 3* indeholder hjemmel til, at der i medfør af loven kan fastsættes foranstaltninger af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i reglerne.

Det fremgår af *stk. 4*, at Skatteforvaltningen kan pålægge en person eller en virksomhed tvangsbøder, hvis personen eller virksomheden ikke giver de oplysninger, der er nødvendige til brug for tilsynet med overholdelsen af loven eller regler udstedt i medfør heraf.

Efter *stk. 5* foranstaltes en person eller virksomheder, der ikke efterkommer et påbud, der er givet i medfør af § 27, stk. 7, med bøde.